

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλευθέρον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμνην 35 καὶ τρίμνην 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμνην 2
καὶ τρίμνην 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 40ὸς

Ἀθῆναι 10 Δεκεμβρίου 1932

Ἔτος 55ον.—Ἀριθ. 2

Ἡ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ EUDOXIE DUPUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Σατανᾶ, τὸ δρόμο ποτίζεις; Καθὼς βλέπω ἔχεις ἀρκετὴ δουλειὰ νὰ κάνῃς. Θὰ παιδευτῇς κάμποσο ὥς πὺν νὰ κατακάτῃς ὅλη αὐτὴ ἡ σκόννη, γιατί ἔχει πάνω ἀπὸ δεκαπέντε ἡμέρες νὰ βρέξῃ.

— Δὲν ποτίζω παρὰ γιατί μοῦ κάνει εὐχαρίστηση κι' ὅχι γι' ἄλλο λόγο, ἔκανε ἡ μικρὴ μὲ καμάρι. Ἐλα τώρα κοντὰ νὰ σὲ ἰδῶ λιγάκι, πρόσθεσε.

— Σᾶς γελάσανε! Ἐχεις φαίνεται σκοπὸ νὰ μοῦ καταβρέξῃς τ' ὠραῖο καινούργιο μου σακκάκι! εἶπε ὁ Τζάκ γελῶντας καὶ δείχνοντας τὴν τριμμένη καὶ χιλιομπαλωμένη πόλκα του.

— Μπά, τί θὰ πάθαινε; Θὰ πλεονόνταν καὶ θὰ καθάριζε λιγάκι, ἀπάντησε ἡ Μπέττυ πὺν δὲν ἄφηγε νὰ τῆς πέσῃ λόγος. Μὰ μὴ φοβάσαι, δὲ θὰ σὲ καταβρέξω, σοῦ δίνω τὸ λόγο μου. Ἐλα γρήγορα.

— Γιὰ ἰδέε, συνέχισε ὅταν ὁ Τζάκ, βοηθούμενος ἀπὸ τὰ δεκανίκια του, πέρασε τὸ δρόμο καὶ στάθηκε στὸ πλάι τῆς, κοίταξε ἐκεῖ; θὰ καταβρέξω ἐκεῖνο τὸ πουλί πὺν κάθεται ἐπάνω στὸ κάγκελο!

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ διεύθυνε τὸ σωλήνα τῆς πρὸς τὸ σημεῖο πὺν εἰδειχνε.

Καθὼς ἔνοιωσε τὸ πουλί δυο-τρὲς σταγόνες νὰ βρέχουν τὴν οὐρά του, ἄπλωσε τὰ φτερά του καὶ πέταξε.

— Τί σοῦ ἔλεγα! ἔκανε ἡ Μπέττυ μὲ θριαμβευτικὸ ὕφος.

— Δώσε μου καὶ μένα νὰ δοκιμάσω μὲ τὴ σειρά μου, εἶπε ὁ Τζάκ, δείχνοντας ἕνα κοτσύφι πὺν πέταξε καὶ στάθηκε ἀντίκρυ τοὺς σ' ἕνα κλαρί.

Καὶ προσπάθησε νὰ πάρῃ τὸ σωλήνα ἀπ' τὰ χέρια τῆς Μπέττυ.

— Τὸ πουλί σου ἔφυγε, ἔκανε ἡ Μπέττυ γελῶντας.

Κι' ἀλήθεια ὁ κόττυφας εἶχε πετάξει.

— Ἐ, νὰ ἐδῶ στὸ σκύλο, εἶπε ὁ Τζάκ, ἔλα δῶ, Μπούλλυ!

— Ὅχι, δὲ θέλω νὰ μοῦ πειράξῃς τὸν Μπούλλυ! φώναξε ἡ Μπέττυ σφίγγοντας ἐπάνω τῆς τὸ σωλήνα. Φύγε ἀπ' ἐδῶ, ἄφησέ με νὰ κάνω τὴ δουλειά μου. Πρέπει νὰ καταβρέξω ὅλο τὸν δρόμο καὶ τὸ πεζοδρόμιο πρὶν νάρθῃ ἡ κυρία Τοῦκερ, γιατί ἄλλοιὼς θὰ μοῦ τίς βρέξῃ αὐτὴ ἐμένα. Ξέρεις, δὲ χωρατεύει...

— Δώσέ μου το, καϊμένη, μιά στιγμὴ μονάχα καὶ θὰ στὸ δώσω ἀμέσως πίσω, παρακάλεσε ὁ Τζάκ.

— Ναί, ἀλλὰ μονάχα ἕνα λεπτό, εἶπε ἡ Μπέττυ παραδίδοντάς του τὸ σωλήνα στὰ χέρια του.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἕνα ἀνοικτὸ ἄμαξι πὺν τὸ ἔσερναν δυὸ ὠραῖα ἄλογα πλησίασε πρὸς τὸ μέρος τοὺς. Τὸ ὀδηγοῦσε ἕνας νέος κύριος καὶ δίπλα του καθόταν μιά χαριτωμένη νέα κομψότατα ντυμένη. Στὶς πίσω θέσεις καθόνταν δυὸ κυρίες ἡλικιωμένες.

— Ἀ! φώναξε ὁ Τζάκ μόλις εἶδε τ' ἄμαξι. Νὰ οἱ Βᾶν-Κούρτ. Ὁ κύριος Ριχάρδος ὀδηγεῖ κι' ἡ μὲς Μάργκαρετ κάθεται δίπλα του. Δίχως ἄλλο θὰ πηγαίνουν σὲ καμμιὰ ἐκδρομὴ γιὰ νὰ ξεκίνοβν τόσο πρωτὶ ἀπ'

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Μὲ πόση εὐχαρίστηση ἡ Ἐλεντίτσα πίνει τὴ βυσσινάδα τῆς!..

τὸ σπῖτι τους. Κοίταξε, Σατανᾶ, θὰ ἰδῇς ἂν δὲν εἶμαι κι' ἐγὼ ἐπιτήδειος σὰν καὶ σένα. Θὰ πετάξω τὸ νερό δι' πλα τοὺς δίχως νὰ τοὺς βρέξω.

— «ὦ, Τζάκ, μὴν τὸ κύνεις αὐτό! φώναξε ἡ Μπέττυ. Ἄν ἐπερτε καμμιὰ στάλα κι' ἔδρεχε τίς κυρίες!

— Μὴ φοβᾶσαι, σοὺ εἶπα, δὲν εἶμαι δὴ τόσο ἀτζαμής, ὅταν σοὺ λέω πὼς δὲ θὰ τίς βρέξω.

— «Ὀχι, δὲ θέλω, ἐπέμενε ἡ Μπέττυ, προσπαθώντας νὰ τοῦ πάρῃ τὸ σωλήνα πὺδ ὁ Τζάκ κρατοῦσε σφιχτά. Ἄν χαλοῦντες κανένα ἀπὸ τὰ ὄρακια αὐτὰ φορέματα, θὰ μοὺ ἔκανες μεγάλη λύπη.

Μὰ καθὼς ὁ Τζάκ πῆζε τὸ σωλήνα, ἡ ἄκρη τοῦ ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια καὶ προτοῦ προφθάσῃ νὰ τὸ στρίψῃ ἡ Μπέττυ, ἕνας κρουνοὺς νεροῦ ἔπεσε σὲ ὅλους τοὺς ἐπιδότες τοῦ ἀμαξιοῦ καὶ τοὺς κατέδρεξε.

Ὁ νέος πὺδ ὁδηγοῦσε τὸ ἀμάξι σταμάτησε ἀπὸτομα τὰ ἄλογά του μὲ μιὰ φωνὴ θυμοῦ, πέταξε τὰ γκέμια στὰ χέρια τῆς διπλανῆς του, καὶ πῆδησε κάτω, μπροστὰ στὰ δυὸ παιδιά πὺδ εἶχαν μαρμαρώσει ἀπὸ τὴν τρομάρα τους. Βλέποντας τότε τὸ σωλήνα στὰ χέρια τῆς Μπέττυ, καὶ σχηματίζοντας τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ σακάτης δὲν μποροῦσε νὰ ἦταν ὁ δράστης, ὁ νέος στράφηκε ἀγριεμμένος πρὸς τὸ κοριτσάκι:

— Τί ἔκανες αὐτοῦ, ἐλεεινὸ πλάσμα; φώναξε. Πὼς τολμᾶς νὰ κάνῃς τέτοια ἀστεία εἰς βᾶρος τοῦ κόσμου πὺδ περνάει ἀπὸ τὸ δρόμο;

— Σᾶς παρακαλῶ, κύριε, τραύλισε ὁ Τζάκ. Τὸ λάθος δὲν εἶναι τοῦ Σατανᾶ. Ἐγὼ φταίω!

— «Τοῦ Σατανᾶ», ἐπανέλαβε ὁ κύριος. Ὡραῖο ὄνομα, μὰ τὴν ἀλήθεια. Τῆς ταυιάζει! Μὰ μὴν προσπαθεῖς νὰ τὴν δικαιολογήσῃς, μικρὲ μου! Τὸ φταίξιμό της εἶναι ζωγραφισμένο στὸ πρόσωπό της.

Ἀλήθεια, ἡ κακομοίρα ἡ Μπέττυ εἶχε γίνῃ πὺδ κόκκινη κι' ἀπὸ τὸ κόκκινο τῷ πὺδ φοροῦσε στὸ λαιμό της. Ὡστόσο δοκίμασε νὰ δικαιολογηθῇ. Μὰ ὁ κύριος Βᾶν Κούρτ δὲν τὴν ἄφησε νὰ μιλήσῃ.

— Ἀφῆσέ μας, μικρὲ, εἶπε στὸν Τζάκ, καὶ πῆγαινε νὰ πουλῇσῃς τίς ἐφημερίδες σου, κι' ἐγὼ θὰ ξεκαθαρίσω τὴν ὑπόθεσιν μὲ τὴν δεσποινίδα ἀπ' ἐδῶ.

— Καὶ τώρα, Σατανᾶ, μὴ καὶ σὲ φωνάζουν ἐτσι — πρόσθεσε γυρίζοντας στὴ Μπέττυ, πῆς μου πὼς σὲ λένε καὶ πὺδ κάθεται.

— Φύγε, Τζάκ, φύγε σὲ παρακαλῶ, ἰκέτευε ἡ Μπέττυ δίχως ν' ἀπαντήσῃ στὸν κ. Βᾶν Κούρτ, γιατί ἔβλε-

πε στὰ μάτια τοῦ μικροῦ κουτσοῦ ζωγραφισμένη τὴν ἀπόφασιν νὰ μείνῃ καὶ νὰ τὴν ὑπερασπισθῇ, καὶ φοβόταν μήπως ὁ θυμὸς τοῦ κυρίου ξεσπάσει στὸ φίλο της καὶ τὸν κάνει νὰ πληρώσῃ ἀκριδὰ τὸν ἱποτισμὸ τοῦ.

— Φύγε, Τζάκ, ἐπανέλαβε. Δὲν μπορεῖς νὰ μοὺ κάνῃς τίποτε. Ἀπειναντίας!

Βλέποντας ὅτι πραγματικὰ ἡ παρυσία του ἦταν περιττή, ὁ Τζάκ ἀποφάσισε νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ ἀπομακρύνθηκε κούτσα-κούτσα.

Τότε ἡ Μπέττυ σήκωσε τὸ κεφάλάκι της καὶ κοίταξε τὸν κύριο Βᾶν Κούρτ.

— Εἶμαι πολὺ πολὺ στενοχωρημένη γι' αὐτὸ πὺδ ἔγινε, εἶπε. Ἦταν τυχαῖο, ἐντελὼς τυχαῖο, σᾶς βεβαιῶ, καὶ δὲν τὸ ἔκανα ἐξέπληττος. Δὲν εἶχα καθόλου σκοπὸ νὰ πετάξω νερό στ' ἀμάξι σας. Μὰ δὲν μπόρεσα νὰ κρατήσω καλὰ τὸν σωλήνα καὶ μοὺ ἔστριψε δίχως νὰ τὸ θέλω μὲς στὰ χέρια μου.

Τὸ σοβαρὸ ὕψος πὺδ εἶχε πάρει ἡ Μπέττυ λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, θὰ εἶχε πείσει γιὰ τὴν ἀθωότητά της ἕναν κριτὴ περισσότερο σκεπτικιστὴ ἀπὸ τὸ Ριχάρδο Βᾶν Κούρτ· μὰ ἡ γιρλάντα ἀπὸ τ' ἀγριολούλουδα πὺδ ἀπὸ τὰ μορφο καπέλλα της ἔπεφτε καὶ τῆς μισοσκέπαζε τὰ μάτια, καὶ ὁ ἐξωφρενικὸς κατακόκκινος φλόγος πὺδ στόλιζε τὸν λαιμό της, τῆς ἐδίδαν μιὰ τόσο παράξενη καὶ γελοία ἐμφάνισιν, πὺδ δύσκολα θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ δώσῃ βᾶσιν στὰ λόγια της.

— Ὡραῖο παραμῦθι μοὺ σκάρωσες αὐτοῦ! φώναξε ὁ κ. Βᾶν Κούρτ. Καλὲ τί μακαράς ἀποκριτικὸς εἶναι τοῦτος! ψιθύρισε, ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὸ παράξενο ντύσιμό της μικρῆς. Πὺδ κάθεται; ἔξακολούθησε. Πὼς λένε τὸν πατέρα σου;

— ὦ, κύριε, ἔκανε ἡ Μπέττυ, δὲν ἔχω οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα, οὔτε κανένα δικό μου. Εἶμαι ὑπηρέτρια τῆς κυρίας Τοῦκερ, τῆς διευθύντριας τῆς πανσιόνας ἐδῶ, πρόσθεσε δείχνοντας τὸ σπῖτι ἀρ. 27. Ἀλλὰ σᾶς παρακαλῶ, κύριε, σᾶς παρακαλῶ πολὺ, μὴν τῆς πῆς τίποτε γι' αὐτὸ πὺδ ἔγινε. Ἐσεῖς δὲν θὰ ὠφεληθῇτε τίποτε κι' ἐμένα σίγουρα θὰ μὲ σκοτώσῃ ἡ κυρία μου.

Αὐτὸ ἦταν ἀρκετὰ λογικὸ. Τὸ κακὸ εἶχε πὺδ εἶχε γίνῃ. Τί ἄλλο μπορούσε νὰ κάνῃ ἡ κυρία Τοῦκερ παρὰ νὰ τιμωρήσῃ αὐστηρὰ τὴν Μπέττυ. μ' ὅλο πὺδ ἡ διαβεβαίωσή της ὅτι «θὰ τὴν σκότωνε» μπορούσε νὰ φανῇ κάπως ὑπερβολικὴ. Ὡστόσο ὁ κ. Βᾶν Κούρτ δὲν φαινόταν νὰ ἔχη ὁ-

ρεψή ν' ἀκούσῃ οὔτε γιὰ λογικὴ οὔτε γιὰ ἐπιείκεια. Μόλις τοῦ ἔδειξε ἡ Μπέττυ τὸ σπῖτι τῆς κυρίας Τοῦκερ, ὤρμησε στὴν πόρτα καὶ ἄρχισε νὰ χτυπάῃ τὸ κουδούνι μὲ μανία.

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα οἱ δυὸ κυρίες πὺδ εἶχαν δεχθεῖ μιὰ τόσο ἀπρόοπτη πρῶτὴν ψυχρολουσία, εἶχαν κατέβει ἀπὸ τ' ἀμάξι καὶ στάθηκαν κι' αὐτὲς μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ. Ὅταν λοιπὸν ἡ κυρία Τοῦκερ, ξεσηκωμένη ἀπὸ τὸ δυνατό κτύπημα τοῦ κουδουνιοῦ, ἔτρεξε ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα, βρέθηκε μπροστὰ σὲ τρεῖς ἐπισκέπτες δόλοτελα ἀγνωστούς ἀλλὰ πολὺ καλοβαλμένους.

Ἡ κυρία Τοῦκερ, αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ ποῦμε, δὲν παρουσίαζε τὴν ὄψιν διευθύντριας μεγάλου ξενοδοχείου ἢ ἀριστοκρατικῆς πανσιόνας.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΤΥΦΛΟΥ

Μὲ τὸ βῆμα μου ἀβέβαιο προχωρῶ πρὸς τὰ ἔρρηθ. Ἡ ψυχὴ μου κουράστηκε λίγο φῶς νὰ γυρεύῃ. Σὰν ζητιάνος κατάντησα τῆς Χαράς μου νὰ τρέχω. Εἶναι ὁ πόνος ἀβάστατος, νὰ τὸν ζῶ δὲν ἀντέχω!.. Ποῦν' ὁ ἥλιος ὁ ὀλόλαμπρος; τὰ βουνὰ καὶ τὰ δάση Ποῦν' οἱ ἀπέραντες θάλασσες, ὅλα πὰ τὰς χάσει. Κάθε λίγο τὰ ὁράματα στὰ σβυσμένα μου μάτια Μὲ τραβοῦν πρὸς τ' ὄνειρον τὰ θαυμάσια παλάτια. Μὰ εἶν' ὅλα ἕνα σύθαμπο, κι' ὅπου δὲν ξεχωρίζω. Μῆτε φῶς, μῆτε χρώματα, στρέφω ἄλλου καὶ δακρύζω. Κι' ἡ λαχτάρα μου γίνεται πὺδ τρανὴ μὲς στὰ στήθια, ὅσο νοιώθω πὺδ ἔχασα τῆς Ζωῆς τὴν ἀλήθεια! ὦ, καὶ νάτανε νάβλεπα στὴ νυχτιά τῆς γαλήνης. Νὰ κυλᾷ μιὰ ψαροβαρκα μὲ τὸ φῶς τῆς σελήνης... Σ' ἕναν κῆπο ν' ἀγνάντευα τίς πανέμορφες ντάλιες. Ἡ σὲ ρόδα ὀλοπόρφυρα τῆς δροσούλας τίς στάλες... Τὰ νερά τὰ κρουστάλλινα νὰ κυλᾷ διαμάντια. Στου βουνοῦ τ' ὀλοπράσινο τὸ ταπέτο ἀπ' ἀγνάντια... Ἐνα ἀστέρι νὰ χάνεται στὰ γαλάζια τὰ πλατὴ. Ἡ τὸν ἥλιο νὰ ὀρθώνεται στὸ χρυσόφωτο τ' ἀπ'... Καὶ σὲ μάτια—ὦ νὰ διάβαζα!— τῶν δικῶν καὶ τῶν ξένων, Πόσος οἶκος θ' ἀπλώνεται γιὰτ' ἐμὲ τὸν καϊμένον... ὦ, λαχτάρα, μοὺ γίνεσαι πὺδ τρανὴ μὲς στὰ στήθια, ὅσο νοιώθω πὺδ ἔχασα μὲ τὸ Φῶς τὴν Ἀλήθεια!

ΜΑΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΑ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ ΤΟΥ ΧΟΤΖΑ

Εἶναι γνωστὸ πὺς ὅταν μπαίνουν οἱ πιστοὶ Μουσουλμάνοι μέσα στὸ τζαμί, γιὰ νὰ κάνουν τὴν προσευχή τους, βγάζουν τὰ παπούτσια τους, ὅπως ἐμεῖς μπαίνοντας στὴν ἐκκλησία βγάζουμε τὸ καπέλλο μας. Ἐτσι κατὰ τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς, μπρὲς στὴν εἴσοδον τῶν τζαμιῶν, βρίσκονται ἀραδιασμένα τὰ παπούτσια τῶν πιστῶν, ἀπ' τὸ φτωχικὸ χοντροπάπουτσο, ὡς τὸ κομψὸ σαρκίνι...

Μιὰ φορὰ ὁ Νασραντίν-χότζας κίνησε νὰ πάῃ στὸ τζαμί γιὰ νὰ προσευχηθῇ, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ ἐπιδείξῃ τὰ καινούργια του παπούτσια.

Ὅταν ἔφτασε ἔξω ἀπ' τὸ τζαμί, ἔβγαλε τὰ παπούτσια του, τὰκούμπησε σὲ μιὰν ἄκρη καὶ μπήκε νὰ κάνει τὸ ναμάζι του.

Ὅταν ὅμως τελείωσε καὶ βγῆκε ἔξω, δὲ βρῆκε τὰ παπούτσια του στὸ μέρος πὺδ τᾶφανε. Εἶχαν κάνει φτερά!

— Ποιὸς ἔκανε αὐτὸ τὸ ἀστεῖο; Ποιὸς μοὺ πήρε τὰ παπούτσια μου; φώναξε ὁ χότζας στοὺς πιστοὺς.

Κανεὶς ὅμως δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε. — Ποιὸς μοὺ πήρε τὰ παπούτσια μου; εἶπε πάλι αὐστηρὰ.

Μὰ κανένας δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε. — Βρὲ, ποιὸς ἔκλεψε τὰ παπούτσια μου! ἔσκουξε τώρα πολὺ φωναχτὰ καὶ πολὺ θυμωμένα ὁ χότζας. Ἐ, δυστυχισμένε κλέφτη, ἂν δὲ μοὺ τὰ φέρεις ἀμέσως, θὰ κάμω ὅ, τι ἔκαμε κι' ὁ συχωρεμένος ὁ πατέρας μου, ὅταν ἔχασε τὰ δικά του!

Κι' ἐτσι μιλώντας, γούρλωνε τὰ μάτια του κοιτάζοντας ὅλους τοὺς πιστοὺς μαζί καὶ τὸν καθένα χωριστὰ.

Ὁ κλέφτης τῶν παπουτσιῶν τοῦ Νασραντίν-χότζα φοβήθηκε, ἀκούγοντας τίς φοβέρες του. Καὶ γιὰ νὰ μὴν τοῦ κάμῃ ὁ χότζας ὅ, τι ἔκαμε ὁ πατέρας του ὁ μακαρίτης, σὲ παρόμοια περίστασιν, τοῦ ἔδωσε ἀμέσως τὰ παπούτσια του λέγοντάς του, πὺς τοῦ τὰ πήρε ἐτσι, στὰ χωρατὰ, νὰ ποῦμε.

Ὁ Νασραντίν-χότζας, πὺδ δὲν ἔλπιζε βέβαια νὰ βρῇ τόσο εὐκολὰ τὰ παπούτσια του, τὰ πήρε καὶ τὰ φόρεσε, μὲ κρυφὴ χαρὰ, ἔξακολουθώντας ὡστόσο νὰ κάνῃ τὸν ἀγριεμένο.

— Καὶ δὲν μᾶς λές, τὸν ρώτησε τότε κάποιος, πὺδ εἶχε περισσότερο θάρρος μαζί του, τί ἔκαμε ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας σου, ὅταν τοῦ κλεψάν τὰ παπούτσια του, καλὴ ὥρα σὰν τὰ δικά σου;

— Τί ἔκαμε; ἀποκρίθηκε ὁ χότζας. Καὶ τί ἤθελες νὰ κάμῃ; Ἀπλούστατα... ἀγόρασε ἄλλα!

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

Ο ΔΙΧΟΥΔΑΚΗΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Β'.

Ἀπόψε ὁ θεῖος-Μιχάλης γυρίζει ἀπὸ τὴν Ἀμερική.

— Τί λές, Παυλίνα, νὰ μᾶς φέρῃ;

— Ἐγὼ, λείει ἡ Παυλίνα, ἤθελα μιὰ κούκλα, μιὰ ἀραπίνα πὺδ νὰ γελάῃ καὶ νὰ δείχνῃ τᾶσπρα τῆς δόντια.

— Ἐγὼ, λείει ὁ Πετράκης, θὰ προτιμοῦσα κάτι ζωντανό: μιὰ μαϊμού, ἕναν κροκόδειλο, μὰ κι' ἕνα κοκοράνδο!

Ὅλη τὴν ἡμέρα μιλοῦσαν γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἀλλὰ νύχτωσε κι' ὁ ταξιδιώτης ἀκόμα νὰ φανῇ. Τὰ παιδιά πλάγιασαν. Κοίμα! Δὲν θάβλεπαν τί θὰ τοὺς ἔφερνε ὁ θεῖος.

Ἀποκοιμήθηκαν βαθιὰ καὶ τώρα βλέπουν στὸν ὕπνο τους τὸν ἐρχομὸ του. Πῆγαν, λείει, μὲ τοὺς γονεῖς τους νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν στὸ σταθμό. Τί ἀγκαλιάσματα, τί φιλιὰ!.. Ὡστόσο ὁ θεῖος-Μιχάλης ἦρθε, κουρασμένος κάπως ἀπ' τὸ ταξίδι. Θέλει ὅμως νὰ ἰδῇ καὶ τὰ παιδιά. Στὶς μύτες τῶν ποδιῶν, γιὰ νὰ μὴν ξυπνήσουν, ἡ μαμὰ τὸν μπάζει στὴν κάμαρα. Ἀλλὰ τὰ παιδιά εἶναι κουκουλωμένα. Μόλις φαίνονται ταῦτάκια τους καὶ τὰ ξανθά τους μαλλιά.

Ἄς εἶναι, κι' ἐτσι ὁ θεῖος τὰ βρίσκει χαριτωμένα. Καὶ καθὼς τὰ βλέπει, στενάζει. Γιατί κι' αὐτὸς εἶχε μιὰ φορὰ ἕνα μικρὸ Παυλάκη πὺδ τὸν ἔχασε ξαφνικὰ ἀπὸ δυστύχημα... Εἶναι μιὰ ἱστορία πὺδ τὴ θυμοῦνται πάντα καὶ δακρύζουν... Κάποιο αὐτοκίνητο... κάποιος κακὸς σωφφὲρ... κάποια σύγκρουση... δρᾶμα τελοσπάντων φοβερό... Τότε ἡ θεῖα-Ἐλένη πέθανε ἀπ' τὴ λύπη της κι' ὁ θεῖος-Μιχάλης, γιὰ παρηγοριά, ἔκαμε αὐτὸ τὸ μεγάλο ταξίδι στὴν Ἀμερική. Γι' αὐτὸ ἡ μαμὰ εἶπε στὰ παιδιά νὰ εἶναι μαζί του πολὺ, πολὺ, πολὺ τουφερά, κι' ὁ Πετράκης, ὁ λιχουδάκης μας, πὺδ τίποτα στὸν κόσμον δὲν ἀγαπᾷ περισσότερο ἀπὸ τὰ ζαχαρωτά κάστανα, φύλαξε ἕνα γιὰ νὰ τοῦ τὸ προσφέρει. Τί μεγάλη θυσία! χωρὶς ἄλλο, ὁ θεῖος-Μιχάλης θὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ.

Ἀλλὰ τὴν παραμονή, καθὼς ξετύλιξε τὸ κάστανον ἀπ' τὸ ἀσημόχαρτό του, γιὰ νὰ ἰδῇ ἂν ἦταν σὲ καλὴ κατάσταση, δὲν μπόρεσε νὰ βαστάξῃ: δάγκασε μιὰν ἀκριτσα καὶ... λίγο-λίγο τὸ ἔφαγε ὅλο!

Εἶχε ξεμερώσει γιὰ καλὰ, ὅταν ἡ Παυλίνα κι' ὁ ἀδερφός της ξύπνησαν. Μπα! μπα! Καλὲ μήπως ὄνειρεύονταν ἀκόμα; Μπροστὰ σὲ κάθε κρεβάτι, ἦταν ἀπὸ ἕνα μεγάλο κουτί.

— Γρήγορα, Μαργαρώ, γτύσε μας κι' ἀνοίξε τὰ κουτιά! Γρήγορα! Ὁ μπαμπάς, ἡ μαμὰ κι' ὁ καλὸς θεῖος, κρυμμένοι πίσω ἀπ' τὴν πόρτα γελοῦν ἀπὸ πόνιν γιὰ τὴ χαρὰ πὺδ θὰ κάμουν τὰ παιδιά. Στὸ κουτί τοῦ Πετράκη ἦταν κάτι πὺδ κουνιόταν, σκεπασμένο μ' ἕνα πανί. Τὸ σὴκάνουν καὶ μένουν ἐκθαμβοί. Τί εὐτυχία! ἕνας θαυμάσιος παπαγάλος, κόκκινος καὶ γαλάζιος, κοιτάζει τὸν Πετράκη μὲ τ' ὀλοστρόγγυλο μάτι του. Στὸ κουτί τῆς Παυλίνας εἶναι ἕνα πανεράκι. Σηκώνουν τὸ σκεπάσμα καὶ νά, ἕνα χαριτωμένο σκυλάκι τὴν κοιτάζει μὲ τὰ ξύπνα μάτια του.

Δεν είναι μόνο αυτά. Για τον Πετρόκη είναι κι ένας κοροκόδειλος που κοιροδίζεται και τρέχει. Και για την Παυλίνα, μια κούκλα-μπεμπέκα, με αληθινά μαλλιά, που άμα την ξαπλώνεις στην αγκαλιά σου, λέει «μιαμιά!». Κι' ακόμα ένα πελώριο κοκοκύριδο και πολλές μπανάνες.

— Τί καλό θείο που έχουμε; φώναξε ο Πετρόκης με παραφορά, πέφτοντας στην αγκαλιά του.

— Θείο-μάλαμα! φώναξε κι' η Παυλίνα, που του αγάλιασε το λαιμό και τον καταφιλούσε.

Ώραία ημέρα, αξέχαστη. Βάφτισαν τον παπαγάλο 'Αμέρικο — γιατί ήσαν από την 'Αμερική — και το σκυλάκι Ντουντού.

Ο παπαγάλος-μιλούσε, έκανε το Ντουντού άπαράλλαχτα «γάβ! γάβ!» και φώναξε: «Μαργαρώ! Μαργαρώ! γοήγορα!»

Ευτυχώς ήταν Κυριακή και τα παιδιά δεν είχαν σχολείο. Καθισμένα στα γόνατα του θείου Μιχάλη, τον ρωτούσαν. «Ήθελαν να τα μάθουν όλα: Πώς το βαπόρι περνούσε τα πελώρια κύματα όταν ήταν τρικυμία; Είδε το νησί του Ροβινσώνα και τον άραπη του τον Παρασκευά; Φοβήθηκε τον καρχαρία που ακολουθούσε το βαπόρι; Κι' αλήθεια οι άγριοι περπατούν ολόγυμνοι, με φτερά στο κεφάλι και χρωματιστά σχέδια στο πετσί τους; Και κει-πέρα κάνει τόση ζέστη, που μπορεί κανείς να ψήση αυγό στον

ήλιο; Τελοςπάντων του έκαναν παραζαλισμένος, δεν ήξερε τί να τους απαντά.

— Πάμε τώρα περίπατο, είπε ο μπαμπάς για να τον γλυτώσει.

— Οι μεγάλοι λοιπόν βγήκαν περίπατο, και τα παιδιά πήγαν με τη Μαργαρώ στον παιδικό Κινηματογράφο.

Αλλά τί σύμπτωση! Στο έργο που έπαιζαν κείνο το απόγεμα, παρουσιαζόταν κι' ένας θεός που γύριζε 'ισα-ισα από την 'Αμερική. Ήταν κοντόχοντρος, κοιλαράς, και φορούσε ένα σωρό χρυσαφικά, για να δείχνει πως εκεί πέρα είχε πλουτίσει. Και στα μικρά του άνιψια μοίρασε μόνο χάρτινα δολάρια.

— Ο δικός μας θεός δεν είναι τέτοιος! είπε ο Πετρόκης.

— Καθόλου δεν του μοιάζει! συμφώνησε κι' η Παυλίνα. Ο δικός μας θεός δεν μάς έδωσε λεφτά, παρά μάς έφερε ώραία δώρα. Έπειτα μάς είπε τόσο περιεργα πράγματα για το ταξίδι του!

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑ

Ο διάδοχος της Νορβηγίας 'Ολάφ, όταν ήταν μικρούλης, καμάρωνε εξαιρετικά για το αξίωμά του και τον τίτλο του και θεωρούσε τον εαυτό του εξαιρετικά σπουδαίο πρόσωπο. Το έλάττωμα αυτό προσπαθούσε να το κόψει με κάθε τρόπο ή μητέρα του, ή βασίλισσα Μώδ.

Μια μέρα ο μικρός διάδοχος χτύπησε την πόρτα της για να μπη.

— Ποιος είναι; ρώτησε από μέσα η βασίλισσα.

— Η Αυτού Ύψηλότης, ο διάδο-

χος της Νορβηγίας, αποκρίθηκε με στόμφο ο μικρός φαντασμένος.

— Η βασίλισσα δεν δέχεται! φώναξε αυστηρά η μητέρα του.

Τόν μικρό τον πήρε το παράπονο. — Εγώ είμαι, μαμμάκουλα μου, ο μικρούλης σου 'Ολάφ! έκανε ξεσπώντας σε κλάματα.

— Έλα μέσα, έλα μέσα, παιδάκι μου, φώναξε η βασίλισσα, και έτρεξε μονάχη της και του άνοιξε την πόρτα, και τον πήρε στην αγκαλιά της, για να του δείξει ότι κι' αυτόν δεν είναι βασίλισσα αλλά μόνο μητέρα.

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΧΑΡΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Σήμερα φάγαμε μοναχοί μας στο σπίτι.

Ο πατέρας κι' ο μεγάλος αδερφός μου ο Πότης λείπουν από την αυγή στο παζάρι. Θα γυρίσουν τά-πόγευμα με τα ψώνια.

Θα μου φέρουν και μένα μια καινούρια φορεσιά! Ίσως αυτή είναι η αιτία που η καρδιά μου είναι ξεχειλισμένη από χαρά κι' αγαλλίαση και φτερουγάει μέσα μου σαν ένα μικρό, γλυκόλαλο πουλάκι.

Δε μπορώ να καθίσω ήσυχος μέσα στο σπίτι. Μου φαίνεται πως με τριγυρίζει κάποια όνειρεμένη ευτυχία και δε μ αφήνει να ήσυχάσω ή εύλογα της που πλησιάζει.

Η χαρά μου σά να κόλλησε στο κορμί μου ένα ζευγάρι φτερά: σαν τις μεγάλες άσπρες φτερούγες, που έχουν τ'αγγελοῦδια της εκκλησιάς μας.

Εκείνα τα φτερούγια της χαράς δε μ αφήνουν να καθήσω. Όλο με ξεσηκώνουν και χοροπηδάω άσταμάτητα στην πλατωσιά της αυλής μας!

Η χαρούμενη διάθεσή μου φανερώνεται με χίλια παιγνιδίσματα, με γέλια, με τραγούδια, με φωνές και με τρεχάλες!

Μα δε μου φτάνει να χαίρουμε μοναχός μου. Θέλω να κάμω κι' άλλους να χαρουνε μαζί μου! Να πάρουν όλοι μέρος στο πανηγύρι της καρδιάς μου.

Τώρα πηδοβολάω με τάρνιά μας, έπειτα ξεσηκώνω τις κότες, που ξαφνιάζονται και σκορπίζουν δώθε-κειθε με δυνάτα κι' ανήσυχα κακαρίσματα.

Κατόπι κυνηγώ τα κουνέλια, ανεβαίνω στ'άλογό μας και το ξυστρίζω στα καπούλια και στο τέλος αρχίζω το κυνηγητό με το σκυλί μας. Τρέχω από τη μία άκρη της αυλής στην άλλη και το σκυλί μάκολουθαί λαχανιασμένο.

Κάποτε το ξφεύγω και κρύβουμαι άπάνω στην πυκνόφυλλη άγριο-συκιά μας κι' απ' εκεί τάγναντεύω, που τριγυρίζει σ' όλα τα μέρη για να με πετύχει.

Γυρίζει η ηγλάλα δώθε-κειθε, κοιτάει και ψάχνει παντού, μα δε μπορεί να με ανακαλύψει. Τότε αρχίζει να γαβγίζει βουρλισμένο, σά να μου φωνάζει:

— Έε! Φτάνει, πιά το κρυφτούλι! Έλα τώρα, φανερώσου!..

Κατεβαίνω από τη συκιά και σκαλώνω στην ψηλή καρυδιά μας. Κάθουμαι καθαλκευτικά πάνω σ' ένα

κλωνάρι κι' αρχίζω να κουνιέμαι. Σε λίγο, απ' εκεί ψηλά, βλέπω τον ξάδερφό μου το Θανασούλη και του φωνάζω:

— Κούκου!.. Κούκου, Θανασούλη!.. Κι' αν το βρής που είμαι!

Εκείνος κοιτάει πρὸς το μέρος που ακούει τη φωνή μου, μα δε με βλέπει, γιατί με κρύβει η φράχτη, που χωρίζει τις αυλές μας. Όμως σε λίγο καταλαβαίνει που είμαι, γιατί κουνιέμαι πιδ δυνατά και τραγουδώ:

Κούνια κουνιρίζουμαι,
πέφτω και τσακίζουμαι,
και βαρῶ τὸ νύχι μου...

Ο Θανασούλης φτάνει τρεχάλα. Θέλει ν'ανεβή κι' αυτός να κουνηθῇ μαζί μου. Δοκιμάζει να σκαρφαλώσει, μα δε μπορεί. Όλο γλιστράει.

Με κοιτάει που κουνιέμαι και τραγουδώ όλο και με πιδ δυνατή φωνή για να διαλαλήσω τη χαρά μου, και νομίζει πως το κάνω επίτηδες για κείνον.

Βάνει πάλι τα δυνατά του και σά δεν τα καταφέρνει ν'ανεβή από τον κορμό της καρυδιάς πάει στην κορυφή της συκιάς κι' απ' εκεί πολεμά να πιαστή από της καρυδιάς τους κλώνους.

Κι' απ' εκεί όμως δε μπορεί να καταφέρει τίποτα! Τεντώνεται ψηλά, απλώνει τα χέρια του και πιάνει τα φύλλα της καρυδιάς, μα καθώς τραβάει να χαμηλώσει ο κλώνος σκίζονται κι' απομένουν στα χέρια του μόνο κάτι μικρά κομματάκια από τα φύλλα.

— Α! λέει. Αν ήμουνα λίγο ψηλότερος ακόμα!..

Κι' όλο τεντώνεται για να πιάσει κανένα κλωνάρι!..

Μ' άφου δε μπορεί ν'ανεβή εκεί που είμαι κι' εγώ, κάθεται στην κορυφή της συκιάς κι' αρχίζει κι' αυτός με δυνατή φωνή ένα παλιό τραγούδι:

Ανεβαίνω στη συκιά
και πατώ στην καρυδιά,
πίνω το γλυκό κρασί
με την κούπα τη χρυσή!

Ανεβαίνουν τα παιδάκια
με τα κόκκινα σκουφάκια.
Ανεβαίνουν κι' οι γοιές
με τις κόκκινες ποδιές!

Το λέμε άλλη μια φορά και οι δυο μαζί και γελάμε όπως τότε που πηγαίναμε στο σχολείο και το λέγαμε τραγουδιστά με τ'άλλα παιδιά σε όλα μας τα παιγνίδια.

Όμως καθώς το λέμε δυνατά και ξένοιαστα, μάς ακούει η γιαγιά μας, που βγήκε έξω για να ρίξει χαρτάρι της γιδούλας μας. Κοιτάζει κείθε που ακούει τις φωνές μας, και, καθώς με

βλέπει που κουνιρίζουμε ψηλά στην καρυδιά, βάνει τις φωνές, γιατί φοβάται μην πέσω...

Από τις φωνές της γιαγιάς πετάχτηκαν έξω φοβισμένες η μάννα μου με την αδερφή μου. Η μάννα μου με μαλώνει. Φοβάται μη χαλάσω τα ρούχα μου, που τρίβονται και ξεφτάνε καθώς ανεβοκατεβαίνω.

Βγαίνει και η θειά μου, η μάννα του Θανασούλη, κι' ακούει. Εγώ ντροπιάζουμαι που με μαλώνει η μάννα μου και της λέω για να καταλάβω το άδικο της:

— Μα δεν ακουμπάω δυνατά για να τριφτουνε! Κι' έπειτα τις περισσότερες φορές δε έγγίζω καθόλου στα κλωνάρια... Νά, για κοίτα!

Κι' άμέσως πίνουμαι καλά με τα χέρια μου και δίνω μια με όρμη και ξαπολάω το σῶμα μου στον άέρα. Καθώς είμαι κρεμασμένος, τοδοῦνται μήπως δε θά βαστάσουν τα χέρια μου τόσο βάρος και πέσω και βγάλουν τρομαγμένες φωνές

— Μή, παιδάκι μου! Θα πέσης!.. μου φωνάζει με λαχτάρα η μάννα μου. Κατέβα κάτω!.. Θα πέσης και θά γίνης τρύπαλα χάρω στις πλάκες!

Μά εγώ τη δουλεύα μου. Τόσες φορές είμαι ξαπολυμένος έτσι και δε με νοιάζει. Είμαι συνηθισμένος και δε με έχω φόβο καθόλου. Τα χέρια μου είναι δυναμωμένα από την ταχτική άσκηση και γαντζώνουν στο κλωνάρι σά σιδερένια άρπάγια...

Οι γυναίκες όμως φοβούνται και εξακολουθούν τις απειλισμένες φωνές. Για να πάψω πιά το χτυποκάρδι τους και να ήσυχάσουν φωνάζω από εκεί πάνω:

— Μη σκιάζεσαι, μάννα! Δεν πέφτω!.. Είμαι συνηθισμένος από τη γυμναστική και ξέρω. Έννοια σου δεν υπάρχει κανένας φόβος.

Η μάννα μου όμως δεν καθου-χάζει.

— Παιδάκι μου, κατέβα κάτω σου είπα και μη μου κόβεις τη ζωή μου!.. Άσε τις γυμναστικές και το συνήθισμα, τί σ'α φέρνει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος!

— Μα γιατί φοβάσαι άδικα, μάννα; Άφου ξέρω από τη γυμναστική, σου λέω!.. Για κοίτα να δής.

Κι' κρατιέμαι προσεχτικά, παίρνω φόρα και κουνῶ το σῶμα μου πέρα δώθε σαν το γλωσσίδι της καμπάνας.

Οι γυναίκες ξανατρομάζουν και βάζουν τις κομένες στοργικές φωνές. Τότε προχώρησα πιδ πέρα στην άκρη του κλωναριού, που, καθώς λύγηνε από το βάρος μου, χαμήλωσε

κι' όλο χαμήλωνε πιδ πολύ, ως που τα πόδια μου ακούμπησαν στην άγριοσυκιά μας.

Πάτησα στερεά σε μια διχαλωτή κλάρα της και τότε ξαπολύθηκα από το κλωνάρι της καρυδιάς, που με φόρα ανεβαίνει ψηλά και τρεμοα-λεύει κάμποση ώρα πάνω και κάτω.

Έπειτα κρεμιέμαι από κλωνι σε κλωνι της συκιάς και πηδῶ χάρω. Απὸ κοντά κατέβη κι' ο Θανασούλης.

Ετσι δεν έχει πιά φόβο η μάννα μου και μπαίνει μέσα στο σπίτι. Εμείς κάνουμε γοῦστο με τα περισσότερα τους κι' ύστερα κύνηγοῦμε τα κουνέλια που πάνε να μποῦνε στον κήπο να ξεφλουδήσουν τα πωρικά. Η θειά μου πιάνει κούβεντα με τη γιαγιά μας, που κάθεται σ'άπό-σκιο της ταράτσας.

— Όσο κρέας του λείπει του Γιαννάκη, τόση δύναμη έχουν τα νεῦρα του, της λέει. Δεν είδες πως σκαρφαλιάζει στην καρυδιά; Σαν την κατσούλα!..

— Νάι, της απαντά η γιαγιά μου. Τότες που γεννήθηκε, πριν ακόμα βάλει γάλα στο στόμα του, τον βάλαμε πάνω σε μια κατσούλα. Γι' αυτό το σκαρφαλώνει σαν και κείνη!

— Α, μπά!.. Δεν είναι γι' αυτό, της κάνει η θειά μου. Και το Θανασούλη μου τον καθήσαμε στην ίδια κατσούλα, μα δε μπορεί ν'ανεβή όπως ο Γιαννάκης... Ψέματα είναι όλα τα μαγικά που κάνουμε όταν γεννιόνται τα παιδιά.

— Ξέρω κι' εγώ, παιδάκι μου; λέει η γιαγιά. Ετσι έλεγαν οι παλιοί, έτσι λέω κι' εγώ τώρα... Πιά, ψέματα είναι, αλήθεια είναι! Δεν ξέρω!..

— Όλα φτειαστά είναι! ξαναείπε η μάννα του Θανασούλη... Κόσμου λόγια!.. Πρέπει νάν' από φυσικό του του καθενού για να κάνη τῶνα και τ'άλλο!.. Αυτό φταίει που δε μπορεί ο Θανασούλης μου! πρόσθεσε με μεγάλο παράπονο στη φωνή της.

— Δε μπορεί κι' ας είναι και τρεις μήνες μεγαλύτερος και πιδ γεμάτος! είπε σε λίγο σιγανότερα, σά να κουνόβενταζε μοναχή της.

Εμένα όμως το πήρε ταῦτί μου και καμαρώνω που αναγνωρίζουν επιτέλους την αξία μου. Είμαι περήφανος σαν τον κόκορα που νικά και διώχνει τους άλλους...

Κακό αυτό. Δεν πρέπει να περηφανεύεται κανένας ποτέ. Το ξέρω. Μά λέω την άμαρτία μου. Συχωρέστε με.

(Απόσπασμα από την ανέκδοτη παιδική ιστορία
"Ο δρόμος της ευτυχίας")

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΜΑΡΙΝΗΣ

Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ

Στις χώρες του Βοριά, κοντά στις όχθες του Νέβα, έφθασε μια μικρή κρεολή (*) 15 χρονών, άσπρη και κόκκινη σαν λουλούδι άμυγδαλιάς. Έρχεται απ' τις θερμές χώρες των ζωτικών πουλιών. Όλοι εκεί-κάτω της έλεγαν:

— Μή φύγεις; κάνει πολύ κρύο στο Βοριά, ο χειμώνας θα σε κάνει να πεθάνεις.

Η μικρή κρεολή δεν ήξερε το χιόνι κι' ούτε ήξερε το κρύο. Ύστερα ήταν νιά, κι' ο θάνατος δεν την τρόμαζε.

Κι' έτσι έφτασε ένα καλό πρωί, μέσ' στην όμιχλη της όχθης του Νέβα, με τις σκιάδες της, τις βεντάλιες της κι' ένα χρυσό κλουβί με ζωτικά πουλιά.

Όταν ο γέρο-Βοριάς, είδε ναρχεται το λουλούδι της Μεσημβρίας, που μια άχτιδα ήλιου του έστειλε, ή παγωμένη καρδιά του συγκινήθηκε και ξέροντας ότι το κρύο θα τη σκοτώσει έβγαλε τον πιό θερμό του ήλιο. Η κρεολή γελάστηκε, πήρε τον ξέθωρο ήλιο, για τον ήλιο της πατρίδας της και ξεπλωμένη σ' ένα ντιβάνι, όλη την ήμέρα βενταλίζετα.

— Μα δεν κάνει διόλου κρύο, λέει αδιάκοπα.

Κάτι όμως την άνησυχεί. Γιατί σ' αυτόν τον περιεργο τόπο, τα σπίτια δεν έχουν βεράντες. Γιατί όλα αυτά τα βαριά χαλιά; Τι χρειάζονται οι πελώριες αυτές σόμπες; Αυτές οι γούβες που βρίσκονται στις ναφθαλίνες. Τι χρειάζονται;

Φτωχή μικρούλα, γρήγορα θα το μάθης!

Ένα πρωί ξυπνώντας ένοιωσε τα πρώτα ρίγη. Ο ήλιος έχει χαθεί κι' ο ουρανός είναι φορτωμένος βαρεία σύννεφα και τόσο χαμηλός, που λες κι' άγγίζει τις στέγες των αντικρινών σπιτιών και συνεχώς πέφτει κάτι άσπρο-άσπρο σαν βαμβάκι.

Χειμώνας! χειμώνας! Ο άέρας σφυρίζει. Τα ξύλα τρίζουνε στο τζάκι. Μέσ' στο χρυσό κλουβί τους τα ζωτικά πουλιά δεν κελαιδούν πιά.

Κοντά-κοντά τρίβονται το ένα στ' άλλο για να ζεσταθούν· πονεί ή ψυχή σου να τα βλέπης.

Η μικρή κρεολή κρυώνει, δε θέλει πια ούτε να σηκωθεί απ' το κρεβάτι. Στυλωμένη στα μαξιλάρια κοιτάζει το τζάκι που καίνε τα ξύλα, και όλο τη μακρινή πατρίδα της συλλογίζεται. Τις ήμέρες τις ήλιόλου-

στες, το στάρι που χρυσώνει τους άγρους, κι' ακόμα τις θερμές άστρό-φειγες νύχτες.

Κι' όσο τα σκέπτεται αυτά, τόσο περνά ο καιρός και μικραίνουν οι ήμέρες. Κάθε πρωί βρίσκουν απ' ένα πουλί νεκρό. Δεν μένουν πια παρά τα δυο πρασινόχρυσά πουλάκια που σφίγγονται κοντά-κοντά για να ζεσταθούν.

Όλο και πιό μικρές, όλο και πιό συννεφιασμένες οι ήμέρες του χειμώνα. Τώρα πια δε μπορεί ούτε στα μαξιλάρια να στυλωθή, κι' αυτό που την κάνει να παγή διπλά, είναι ότι δεν μπορεί ούτε τη φωτιά να δει· άδικα προσπαθεί, είναι αδύνατο να δει το τζάκι. Πάντα θαρρεί πως έχασε για δεύτερη φορά την πατρίδα της.

Από καιρό σε καιρό ρωτάει.

— Καίει ή φωτιά;

— Ναι, μικρούλα μου, δεν άκοις

Ο ΜΑΓΟΣ ΤΩΝ ΦΙΔΙΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό LEON LAMBRY

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Η Μαίρη δεν είχε ξεχάσει αυτά τα λόγια και το πρωί σηκώθηκε πρώτη.

Πήραν το πρόγευμά τους και ξεκίνησαν για το ποτάμι. Καθώς κατέβαιναν τα «γκάτ», κάτι πελώριες σκάλες που οδηγούν στις όχθες του ποταμού, ο κύριος Ουίλσον συμβούλευε την κόρη του:

— Νά μιλάς με σιγανή φωνή και να μην δείχνης καμιά έκπληξη για ό,τι κι' αν δής, της έλεγε. Οι Ινδοί είναι πολύ προληπτικοί. Από φυσικού τους είναι ήμεροι σαν άρνιά, αλλά άγριεύουν φοβερά αν τύχη να τους πειράξη κανείς στην θρησκεία τους. Φθάνει μια δική σου λέξη ή ένα απλό σχόλιο εις βάρος τους για να μάς δημιουργήσουν μεγάλες φασαρίες.

— Μείνε ήσυχος, πατέρα, είπε ή Μαίρη. Δεν θα πω τίποτα.

— Αν έχεις καμιά άπορία και θέλεις να σου τη λύσουμε, είπε ή κυρία Ουίλσον, να μάς ρωτάς σιγά και να προτιμήσης καλύτερα να μιλάς γαλλικά. Τ' άγγλικά τα γνωρίζουν σχεδόν όλοι οι ιθαγενείς εδώ.

— Καταλαβαίνω, έκανε το κοριτσάκι που όλες αυτές οι συστάσεις δεν το είχαν κάνει διόλου να δειλιάσει. Μην στενοχωριέσθε για μένα. Θα κάνω όπως μου είπατε.

Στο διάστημα αυτό οι ταξιδιώτες μας είχαν φθάσει κιόλας στις όχθες του Γάγγη. Πολυάριθμοι προσκυνητές είχαν κατέβει κιόλας στον ποταμό. Γυναίκες ντυμένες μ' ένα «σαρσά»

τά ξύλα που τρίζουν και τα κουκουναρία που σκάνε;

— Για να δώ, για να δώ.

Του κάκου, ή φλόγα που θα της δώσει την χαρά, βρίσκεται πολύ μακριά της.

Ένα βράδυ που καθόταν περισσότερο χλωμή και λυπημένη παρά ποτέ, ήρθε κοντά της ή σκιάδα της λέγοντας.

— Θέλεις να δής τη φωτιά, χρυσή μου; και παίρνοντας ένα καθρέφτη άρχισε να τής την δείχνει.

— Τη βλέπεις;

— Όχι.

— Τώρα;

— Ναι τη βλέπω, σ' ευχαριστώ, Θεέ μου, και κλείνοντας τα μάτια της ξεφύχισε με μια χαρούμενη λάμψη στο πρόσωπο.

(Alphonse Daudet)

ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

πράσινο ή γαλάζιο τοποθετούσαν χαμω δίπλα τους ένα μικρό άσημένιο βάζο που ονομάζεται «λότα» και χρησιμεύει για τις σπονδές τους. Λιγάκι παρακάτω οι άνδρες στέκονταν ακίνητοι με τα χέρια άπλωμένα προς το μέρος τ' ουρανού απ' όπου θα ξεπρόβαινε ο ήλιος.

Έξαφνα ένας πύρινος δίσκος έλαμψε στον όρίζοντα.

— Ο Μίτρα! Ο Θεός Μίτρα μάς κοιτάζει! Έκανε μια γυναίκα και σήκωσε ψηλά το λ ό τ α της κι' άδειασε όλο το νερό που είχε μέσα.

Μια όμοφωνη βοή άκούστηκε απ' όλους τους προσκυνητές. Ο καθένας μιμήθηκε το κίνημα της Ινδής και άπειροι μικροί καταρράκτες νερού χύθηκαν στο ποτάμι.

— Αυτή είναι ή προσφορά που οι πιστοί Ινδοί κάνουν στο Θεό που δριμάζει τα σπαρτά τους, έξηγήσε ο κύριος Ουίλσον, στ' αυτό της Μαίρης.

Σε λίγο όλοι οι προσκυνητές άρχισαν να φτερνίζονται.

— Αυτό είναι καλός οίωνός για τους Ινδούς, είπε πάλι ο κύριος Ουίλσον κι' άποτραβήχτηκε παράμερα για να μην ένοχλη τους προσκυνητές. Μ' αν φτερνισθούν δυο φορές αντί για μια, το έχουν για φοβερή κακοσημαδιά.

— Τι περιεργο που είναι! ψιθύρισε ή Μαίρη.

Τη στιγμή εκείνη ένας ψηλόσωμος Ινδός με ψαρά μαλλιά είπε δυνατά κάτι λόγια άκατάληπτα για την

Μαίρη που ο πατέρας της της τα μέτεφρασε κατά λέξη:

— Νερά, δώστε μου δύναμη!

Και λέγοντας αυτά, σήκωσε το λ ό τ α του πάνω από το κεφάλι του και περιχύθηκε όλόκληρος.

Οι άλλοι προσκυνητές τον μιμήθηκαν.

Μια γυναίκα, που τα μαλλιά της έσταζαν από το νερό που είχε χύσει επάνω τους, άρχισε να στριφογυρίζει γύρω-γύρω, κρατώντας τα χέρια ένωμένα πάνω από το κεφάλι της. Την ίδια στιγμή όλο το πλήθος των Ινδών, ώσάν να έλαβε ένα σύνθημα, άρχισε κι' εκείνο να κάνει το ίδιο.

Το θέαμα αυτό των ανθρώπων που στριφογυρίζαν σά σβούρες μέσ' στη μέση του ποταμού ήταν τόσο κωμικό, ώστε τη Μαίρη την έπιασαν άκράτητα γέλια. Ο πατέρας της την άρπαξε από το μπράτσο για να την τραβήξει, αλλά έντωμεταξύ ο ψηλόσωμος Ινδός με τα ψαρά γένια είχε προφθάσει να την ιόη. Εύθους στάματησε τις βόλτες του και της έριξε μια ματιά τόσο φαρμακερή και γεμάτη μίσος, ώστε ή κυρία Ουίλσον έγινε κατάχλωμη.

«Ο καθένας μιμήθηκε το κίνημα της Ινδής.» (Σελ. 18, στ. γ'.)

— Πάμε να φύγουμε!... είπε.

— Ναι, πάμε, απάντησε ο κύριος Ουίλσον και τράβηξε πίσω του τη Μαίρη που εξακολουθούσε ακόμη να γελάει.

Ο Ινδός δεν είχε ξεκαρφώσει τα μάτια του από πάνω της.

— Τι άτυχία να πάρουμε μαζί μας αυτή την άσυλλόγιστη μικρή! Έκανε ή κυρία Ουίλσον όταν βρέθηκαν κάπως παράμερα.

— Μαμμά, δικαιολογήθηκε ή Μαίρη προσπαθώντας να πνίξει τα γέλια της. Σε βεδαιώνω πως δεν το ήθελα. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι που γυρίζαν έτσι γύρω-γύρω... ήταν τόσο άστειοι που δεν μπόρεσα να κρατηθώ.

Και με το ξαναθύμισμα εκείνου του κωμικού θεάματος, τα γέλια την κυρίευσαν και πάλι άκράτητα.

Όστόσο ο κ. Ουίλσον δεν είχε καμιά διέσθηση να γελάσει.

— Αν φέρω από το ντύσιμό του, είπε, ο φαρμακτής εκείνος Ινδός είναι από τους πολεμιστές του Σίχ, την πιό μισόξενη κι' αδιάλλακτη φυλή, που υπάρχει στις Ινδίες, κι' ή Μαίρη άπόκτησε ένα θανάσιμο έχθρό.

— Τι πρέπει λοιπόν να κάνουμε;

— Το μόνο που μάς μένει. Να φύγουμε από το Μπενάρες, όσο πιό γρήγορα μπορούμε.

— Τι ώρα φύγει το πρώτο τραίνο;

— Στις δέκα.

— Λες να το προφθάσουμε;

— Είμαι βέβαιός.

— Πρέπει λοιπόν να το πάρουμε.

— Δίχως να χάσουμε ούτε λεπτό.

Στο διάστημα αυτός της συνομιλίας, ο Ινδός με τα ψαρά γένια βγήκε από το ποτάμι και γρήγορα-γρήγορα φόρεσε το κίτρινο άντερί και το κόκκινο σαρίκι που είχε άκουμπήσει χάμω σε μιά άκρη.

Για ποιο λόγο να εξακολουθήσει τον καθαρμό του; Ο θεός Βράχμα δε θα του το συγχωρούσε ποτέ που ή προσοχή του άποσπάσθηκε, έστω και για μια στιγμή, έξω από τις ιερές άσχολιές του. Έπρεπε να τα επαναλάβει πάλι όλα απ' την αρχή. Μα δεν θα ήταν άξιος να κάνει ένα τέτοιο πράγμα εάν δεν έπαιρνε πρώτα εκδίκηση από την άπιστη και ιερόσυλη λευκή!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ο μυστηριώδης ταξιδιώτης

Στις όχθες του Γάγγη, οι Βραχμά-

«— Νερά, δώστε μου δύναμη!» (Σελ. 19, στ. α'.)

— Που είναι ο κύριός μου ο Γιουγκάλ; ρώτησε έξαφνα ένα νέο παιδί τον γηραιό Βραχμάνο που στεκόταν δίπλα του με το ξυράφι στο χέρι.

— Για τον Γιουγκάλ τον πολεμιστή μιλάς; ρώτησε ο Βραχμάνος.

— Ναι, για τον Γιουγκάλ τον πολεμιστή Σίχ. Που είναι; Δεν μπορώ να τον βρω πουθενά.

— Έφυγε προτού τελειώσει τον καθαρμό του και να το κόψω τα μαλλιά του. Πρέπει να είχε πολύ σοβαρή άφορμή για να ξαναφορέσει πάλι τα ρούχα του πριν να τελειώσει. Δεν πιστεύω να μπορέσης να τον βρής.

Ήταν αλήθεια. Άδικα περίμενε ο μικρός όλη εκείνη την ήμέρα την επιστροφή του άφέντη του. Βγαίνοντας απ' το ποτάμι, ο Γιουγκάλ είχε τραβήξει άδίστακτα κατά το ξενοδοχείο της Άγγλίας, το μόνο καλό ξενοδοχείο για λευκούς που υπήρχε στο Μπενάρες. Γι' αυτόν ήταν άναμφισβήτητο ότι οι Έγγλέζοι, που με το άνόσιο γέλιο τους είχαν ταραξει τις ιερές άσχολιές του, δεν ήταν παρά ταξιδιώτες περαστικοί.

— Αυτό το κορίτσι έκανε μια φοβερή ιεροσυλία! σκεπτόταν ο Γιουγκάλ, και ο Καρτί-Κεγιά, ο θεός του πολέμου, δε θα μου το συγχωρήσει αν την αφήσω άτιμώρητη. Πρέπει να την άρπάξω μ' όποιονδήποτε τρόπο. Αν είναι άνάγκη, θα την παρακολουθήσω ως την άλλη άκρη των Ινδιών.

(Άκολουθεί)

KIMON AAKIANES

(*) Κρεολοί λέγονται οι γεννημένοι στις Αποικίες από γονείς Εύρωπαίους.

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΜΑΣ

Αγαπητοί μου,

Οι αθηναϊκές εφημερίδες έκαμαν, αυτόν τον καιρό, μια μεγάλη έρευνα για το Έθνικό Θέατρο. Ρώτησαν συγγραφείς, ηθοποιούς, λογίους, αν το νέο Ίδρυμα εκπληρώνει τον προορισμό του, κι' εκείνοι είπαν τη γνώμη τους σύμφωνα με τις ιδέες τους, τις αντιλήψεις τους, τα γούστα τους καί, μερικοί, με τα προσωπικά τους συμφέροντα καί πάθη. Φυσικά, οι γνώμες αυτές ήταν διάφορες κι' αντίθετες. Οι περισσότεροι όμως απ' εσους μίλησαν, συμφώνησαν σ' ένα σημείο: πώς το Έθνικό Θέατρο δεν έπαιξε ως τώρα αρκετά ελληνικά έργα ώστε να δικαιολογηθεί ο τίτλος του «έθνικού». Και θύμισαν τους εθνικούς μας συγγραφείς που, κατά τη γνώμη τους, από τα έργα τους κυρίως έπρεπε να αποτελεσθεί το δραματολόγιο: Βασιλειάδης, Παπαρρηγόπουλος, Βερναρδάκης, Κορομηλάς, Βλάχος, Ανωτινάδης, ως τους νεώτερους καί τους σύγχρονους. Αν παίζονταν, είπαν, κατά προτίμηση αυτοί, μαζί με τους αρχαίους—Αισχύλο, Σοφοκλή, Ευριπίδη—και με μερικούς ξένους κλασσικούς—Σαίξπηρ, Γκαίτε, Ρακίνα, Μολιέρο—το Έθνικό Θέατρο θα εκπληρούσε τον προορισμό του καί θα δειχνόταν άξιο του τίτλου του, περισσότερο βέβαια από τώρα που δεν παίζει σχεδόν παρά σύγχρονους εύρωπους κι' αμερικανούς.

Και ποιος θα έλεγε όχι; Το Έθνικό Θέατρο πρώτα-πρώτα πρέπει να είναι εθνικό. Τέτοιο το θέλει καί το Κράτος που το Ίδρυσε καί το επιχορηγεί. Γι' αυτό κι' ο Ίδρυτικός του νόμος λέει πως θα παίζη κυρίως έργα ελληνικά, — αρχαία, μεσαιωνικά, σύγχρονα. Αλλά κι' αυτοί που έκαμαν το νόμο, κι' αυτοί που φωνάζουν τώρα να εφαρμοσθή, δεν ξέρουν ή ξεχνούν ένα πολύ σπουδαίο εμπόδιο: τη γλώσσα! Αλήθεια, είναι κάτι έκτακτο αυτό που συμβαίνει με την εθνική μας θεατρική λογοτεχνία: Το μεγαλύτερο, το σπουδαιότερο κι' ίσως το εθνικότερο μέρος της, τα τελευταία αυτά χρόνια, άχρηστεύθηκε εξαιτίας της γλώσσας. Σήμερα, σ' έν' αθηναϊκό θέατρο, δεν μπορούν να παιχθούν τα έργα του Βερναρδάκη π: χ: που είναι ο μεγαλύτερος δραματικός της εποχής του: Μα-

ρία Δοξαπατηρή, Μερόπη, Κυψελίδαι, Αντιόπη, Φαῦστα, Νικηφόρος Φωκάς, δλ' αυτά κοιμούνται από καιρό στις βιβλιοθήκες. Και μαζί τους κι' η Γαλάτεια του Βασιλειάδη, κι' η Παγκάστη ή η Εὐρυμέδων του Κορομηλά, καί τόσες άλλες τραγωδίες γραμμένες σε αρχαϊκόπρεπη γλώσσα καί στίχους λαμβικούς:

Είς σκέψεις είσαι βυθισμένη, Άννασση! Η Γαλάτεια είναι στο πεζό. Αλλά κι' αυτή δεν στέκεται το ίδιο. Στην πεντηκονταετηρίδα του Βασιλειάδη την έπαιξε ένα βράδυ η Κυβέλη κι' ο κόσμος άκουγε τις ελληνικοῦρες της καί ξαφνιαζόταν καί χαμογελοῦσε... Η γλώσσα αυτή δεν είναι πιά για τή σκηνή. Ούτε οι ηθοποιοί μπορούν να την πουν, ούτε οι άκροατές να την άκούσουν. Έπικράτησε πιά άλλη γλώσσα: η ζωντανή, η έμιλουμένη, η δημοτική. Αυτή μόνο άκούγεται στα θέατρα. Όποτε δλα εκείνα τα έργα των καθαρευσιάνων ποιητών ή πρέπει να μεταφραστούν στη ζωντανή γλώσσα για να παιχθούν — πράγμα πολύ δύσκολο καί πολύ τολμηρό—ή να ξεακολουθήσουν τον ύπνο τους στις βιβλιοθήκες.

Κι' όταν από το Έθνικό Δραματολόγιο εξαίρεθούν δλ' αυτά τα έργα, τί μένουν; Ένα ή δυο μεσαιωνικά, ο «Βασιλικός» του Μάτεσι καί η «Βαβυλωνία» του Βυζαντίου. Αυτά μάλιστα, είναι σε γλώσσα που στέκεται. Άρκοῦν όμως; Θα πῆτε: είναι καί τα νεώτερα, τα έργα του Χόρν, του Μελά, του Συναδινού του Μωραϊτίνη καί άλλων. Έ, βέβαια, εί-

ναι κάμποσα. Αλλά πόσα κι' απ' αυτά είναι καλά καί άξια να μπουν στο δραματολόγιο του Έθνικού Θεάτρου; Ούτε δέκα, ίσως ούτε πέντε. Γιατί δεν είναι, βλέπετε, μόνο ή γλώσσα που κάνει το θεατρικό έργο: είναι κι' ή ουσία, είναι κι' ή τέχνη. Γι' αυτό τα ελληνικά έργα είναι, για την ώρα, τόσο σπάνια στο δραματολόγιο του Έθνικού Θεάτρου. Καί θα είναι ως να φανούν, νέοι Έλληνες συγγραφείς, που να παράγουν καί πολλά καί καλά.

Τό συμπέρασμα είναι πως το «γλωσσικό ζήτημα», για το Θέατρο τουλάχιστο, έχει λυθεί τελειωτικά: δεν μπορεί πιά να σταθῇ έργο γραμμένο σ' άλλη γλώσσα παρά τη ζωντανή δημοτική. Η καθαρεύουσα που έγραφαν τον καιρό του Βερναρδάκη, ήταν μια ψεύτικη γλώσσα καταδικασμένη σε θάνατο. Η δημοτική όμως είναι άθάνατη κι' αιώνια. Γι' αυτό βλέπουμε παλιά έργα, μεσαιωνικά, να στέκονται σήμερα στο θέατρο με μικρές, ελάχιστες αλλαγές στη γλώσσα, — όπως ο «Ερωτόκριτος», που διασκευάστηκε από τον κ. Συναδινό, ή όπως ο «Βασιλικός», ζακυθινό δράμα του Μάτεσι γραμμένο πρό 100 σχεδόν έτών, — ενώ άλλα, νεώτερα, χθεσινά, γραμμένα στην καθαρεύουσα, δεν μπορούν πιά να σταθούν, αν καί δεν έχουν περάσει ούτε τριάντα χρόνια από τον γράφτηκαν τα τελευταία: π: χ: ο «Νικηφόρος Φωκάς» του Βερναρδάκη. Τίποτ' άλλο δεν δείχνει καλύτερ' απ' αυτό την άθυνασία της δημοτικής μας!

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1.— ΑΥΣΟΧΑΡΤΟ, Κέρκυρα. Α' Βραβείον Εσθμίων του 1931 καί 'Ισότιμος Α' Βραβείου 242ου μέχρι 251ου Διαγωνισμού Λύσεων. — ΦΙΦΗ ΠΑΠΑΖΑΦΕΙΡΗ, Πηλιορείτικο Κεράσι, Βόλος. Α' Βραβείον 243ου Διαγ. Λύσεων, 'Ισότιμος Α' Βραβείου 238ου μέχρι 242ου καί Γ' Βραβείον Έκλογών Δημοψηφίσματος του 1928. — ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Άντισμένη Τριανταφυλλιά (Βάτραχος) Κυπαρισσία· Αθήναι. Βραβ. Β' Τάξεως του 31ου Δ. Ξεσπαθώματος.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΨΕΥΤΙΚΗ ΧΑΡΑ

«Όπου κρυφά μαραμμένα
καί φανερά γελοῦσιν
Έχουν τὸν πόνο στὴν καρδιά
καί δὲν τ' ὁμολογοῦσιν.»

Τριανταφυλλιά κιτρινίσει
τὰ φύλλα μαραμμένα
γέρνουν με πόνο,
Τριαντάφυλλα δὲ φαίνονται
σάν πρωτα μυρωμένα
σὲ κάθε κλῶνο.

Κάτω βαθειά στὴ ρίζα της
σκουλήκια ἔχουν φωλιάσει
ἀπονοί χθροί.
Κάθε χυμὸ τῆς ρομφῆς,
τὴν ὁμορφιά χεῖ χάσει,
μοιάζει νεκρή.

Φουρτούνιασεν ἡ θάλασσα,
τὰ κύματ' ἀγρια σπάζουν,
λυσσομανοῦνε.
Κι' οἱ μαῦροι βράχοι θλιβερά
λὲς κι' ἀπ' τὸν πόνο σκάζουν,
πικρὰ βογγοῦνε.

Οἱ πόνοι στὴν ψυχὴ βαθειά
σάν τὰ σκουλήκια πίνουν
κάθε χαρὰ μας.
Κι' οἱ σκέψεις σάν τὰ κύματα
πικροὺς ἀφροὺς ἀφίνουν
μέσ' στὴν καρδιά μας.

Κι' ὅμως ποτὲ τὰ χεῖλιά μας
δὲν εἶναι λυπημένα,
πάντα γελοῦνε,
Καί μοιάζουν τὰ γλυκόγελα
σάν ἀνθὴ μυρωμένα,
ποὺ πάντ' ἀνθοῦνε.

Νέα Ἑλλάς

ΣΤΗΝ ΠΑΤΜΟ

2.— 'Ο Γυρισμός

Πὼς περνοῦν ἡ μέρες!.. πάλι κῶτα
στὴν παραλία καί ὁ ἀέρας σφυρίζει καί
ταράζει τὸ μικρὸ λιμανάκι. Μέσα στὸ
σκοτάδι τὰ φῶτα τοῦ μικροῦ τώρα βα-

ποριοῦ σου φέρνουν κάποια δειλιά.
Μπαρκάρουμε πάλι, καί τώρα με λύ-
πη... Πάνω ἀπὸ τὸ βαποράκι προσ-
παθοῦμε, μέσ' στὴ βαθειὰ νύχτα, νὰ
ξεχωρίσωμε τὰ γνώριμα μέρη που τό-
ση μᾶς ἔδωσαν χαρὰ. Μόλις φεγγίζει
λίγο ἡ Ἀποκάλυψη στὴ μέση τοῦ νη-
σιοῦ καί ψηλὰ στὴν κορφὴ ἡ μονὴ τοῦ
Θεολόγου. Σαπλάνομαι πάλι στοὺς
στενοὺς μικροὺς καναπέδες τοῦ σαλο-
νιοῦ, μὰ γὰρ δὲν ἔχω ὕπνο. Στὸ μυαλό
μου περνοῦν σάν ταινία οἱ δέκα μέρες
πότε βρίσκουμαι στὴν Ἀποκάλυψη, μέ-
σα στὸ ἱερὸ σπήλαιο, που ὁ ἀγαπημέ-
νος μαθητὴς ἄκουσε τὴ θεικὴ φωνὴ
τῆς ἀποκαλύψεως κι' ἔγραψε τὸ εὐαγ-
γέλιο, «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος». Τί γα-
λήνη! καί τί δέος! Ὅλη τὴν ὥρα σὲ
κάμνει νὰ θυμᾶσαι αὐτὸ που σὲ μετάλ-
λινη πλάκα γράφει στὸν πρόναο: «Ὁδὴ
ἐστὶ τοῦτο ἄλλ' ἢ ὁ οἶκος Θεοῦ, καί αὐ-
τὴ ἡ πόλις τοῦ Ὁρανοῦ». Τώρα στὸ
μοναστήρι. Τὴ βασιλικιὰ μονὴ που ἔ-
νας ταπεινὸς μοναχὸς ὁ Ὅσιος Χρι-
στοδούλος ἔκτισε με χρήματα τοῦ Βυ-
ζαντινοῦ αυτοκράτορα Ἀλεξίου Κομ-
νηννοῦ. Τί πλούσιος μέσα ἡ ἐκκλησιὰ
με τὸ τέμπλο! Καί τί σκέψεις σοῦρ-
χονται ἅμα συλλογίζεσαι ποιοὶ περα-

σαν ἀπὸ μέσα, 800 χρόνια τώρα...

Καί οἱ ἄλλες ἐξοχὲς τοῦ νησιοῦ, καί
τ' ἄλλα μοναστηράκια. Μία δυνατὴ
νοσταλγία με κρατεῖ γιὰ τὰ πρόσωπα
καί μέρη τοῦ ἱεροῦ νησιοῦ. Μὰ τὸ βα-
πόρι ὅλο προχωρεῖ, κι' ὅλο χαράζει ἡ
αὐγὴ καί μᾶς ξυπνᾷ ἀπὸ τὸ δνειρο τῶν
δέκα μερῶν καί μᾶς φέρνει πάλι
στὴ συνηθισμένη μας ζωὴ, μόνο πὺ
γαλήνιους καί γεμάτους ἀπὸ καινούρ-
γιες ἀναμνήσεις καί αἰσθήματα.

Ἰνδιάνα

ΑΗ-ΝΙΚΟΛΑΣ ΣΩΤΗΡΑΣ

Β'.

Τρισκότιδο. Φῶς, φωσάκι πουθενά·
μόνο μακρὰ τρεμολαμποῦν δυὸ-τρεῖς
πυγλαμπίδες, τὰ φῶτα τοῦ χωριοῦ.
Ποῦ εἶναι ὁ οὐρανὸς ὁ μυριόματος;
ἡ βαθυγάλαν θάλασσα; Ἐνας ξο-
φος τὰ σκεπάζει. Δὲ βλέπεις παρά μιά
ἀπέραντη, ἀτέλειωτη μαυρίλα.

Ἐνα ὁμορφοσιμμένο καίτι παρα-
δέρνει στάνταριασιμὸ πέλαγο. Λίγο
θέλει νὰ μπεῖ στάπανεμο λιμάνι, μὰ
θὰ τὸ κατορθώσῃ; Λάμια ἡ θάλασσα
ρουάζει σηκώνοντας τὰ φρόστεφα κύμα-
τα βουνά γιὰ νὰ τὰ καταποντίσουν.
Ὁ ἀγέρας, ἀλλόφρενο θεριό, θρασο-
μανά. Τὰ νερά ἀφροκοπώντας χτυποῦν
με πέτομα, ζηλοφύτονα λές, τῶμοφο
πλευόμενο που ξυλάρμενο σκαμπανε-
βαίνει σάν καρυδόσουφλο. Ἡ ἀρμη
μουσκέυει τοὺς ἀμοιρούς ψαράδες που
παλεύουν με τὰ κουπιά νὰ μπουν στὸ
λιμάνι. Καί τάνερόδαρτο καίτι πότε
σηκώνει τὴν πλώρη ἀψηλὰ καί πότε
χυμίζει βαθιὰ-βαδιὰ θέλοντας νὰ ξε-
σκίσῃ τὴν ἀγριεμένη λάμια.

Στὴ γλαφυρόχαρη πρύμη του κάθε-
ται ὁ Θύμιος. Κρατώντας μέσ' στὴν
ἀτσάλινη χερσούκλα του τὸ δοιάκι τοῦ
τιμονιοῦ, κυβερνάει τὸ καίτι που ἀγά-
λια-γάγια προχωρεῖ με φοβερά, ἀπό-
τομα τραντάγματα ἀπ' τὰ θρασυμένα
κύματα.

Καί τὸ ξέρεῖ ὁ Θύμιος που στὴ μάση
τοῦ λιμανιοῦ εἶναι ἕνας βράχος. Ἦως
θὰ τὸν διαβῶν με τέτοια μαυρίλα;
Ποῦ νὰ στρίψῃ τὸ τιμόνι; Ἄν πέσουν
ἀπάνου; Ἡ ἀπελπισία τὸν πνίγει,
κρύος ἰδρώτας ἀγωνίας βρέχει τὸ πε-
λαγοθεριμένο του κορμὶ. Καί παρακα-
λεῖ τὸ Θεὸ νὰ τοὺς σώσῃ. Μηχανικά
χάινει τὰριστέρο του χεῖρι στὸν κόρφο
του, ἐνῶ με τᾶλλο, τὸ δεξί, βαστάει
γερά τὸ δοιάκι, καί βγάζει καίτι: Εἶ-
ναι μιά εἰκονίτσα τοῦ Προστάτη τῶν
θαλασσινῶν. Φέρνει τὰ τραχεῖα του
χεῖλη πάνου στὸ εἰκονίσμα καί τὸ φι-
λεῖ, τὸ φιλεῖ παράφορα, σάν τρελλός.

— Ἀη-Νικόλα μου, σώσε μας, σώσε
μας! Κάμε νὰ ξαναδῶ τὴ γυναῖκα
μου, τὰ παιδιά μου... Θεομοπακα-
λεῖ. Καί δυὸ δάκρυα στάζουν ἀργά-
ἀργά ἀπ' τὰ ματόφυλλα του πάνου
στὸ πρόσωπο τὸ ἡλιοψημένο τοῦ ψαρά.

Κ' ἡ φουρτούνα μαίνεται... βουίζει...
Μ' ἀναπάντεχα μιά ἀστραπὴ ἔσκισε
τὴ μαύρη θολούρα, μιά ἀστραπὴ σάν
ένα κύρινο ποτάμι, που γιὰ μιά στιγ-
μὴ φώτισε ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τό, ὡς
τώρα, δόλωμαυρα οὐρανοθέμελα, ὤστε-
ρα κι' ἄλλη... κι' ἄλλη... Φῖδια ξο-
τικά οἱ ἀστραπὲς σκίζουν ἡ μιά ὕστερα

ἀπ' τὴν ἄλλη τὴ μαυράδα... Ὁ Θύ-
μιος, βρεμμένος ὡς τὸ κόκκαλο, ριγών-
τας ἀπ' τὸ κρύο ἀνασηκώνεται. Στὸ
τρανὸ φεγγαβολήμα τῶν ἀστραπῶν
ξαγναντεύει ἀντίκρυ του, μέτρα μα-
κριά, τὸ δολερὸ βράχο· μαῦρο φάντα-
σμα, μυριόδοστο, πανέτοιμο νὰ θρυ-
ψάλλῃ ὅποιο σκαφίδι θάπεφτε στά-
γρια νύχια του. Στρίβει ὀρμητικὰ με-
τὰ ξυλιασμένα του νερά τὸ τιμόνι καί
τὸ καίτι μπαίνει στὸ λιμάνι τᾶπάνεμο.

Σωθῆκανε...

Ὁ Ἅγιος ἄκουσε καλόδεχτα τὴς προ-
σευχῆς που ἐνωμένες ἀνέβαιναν ἀπ' τὴς
τέσσερις ἄδολες ψυχές, ψηλὰ στὸν ἄ-
χραντὸ του θρόνο.

Λυσόχαρτο

Η ΔΙΝΑ ΚΙ' Ο ΠΑΠΠΟΥΣ ΤΗΣ

Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα εἶμαστε ὅλοι
μαζεμένοι στὸ σαλονάκι, καί ἡ φλυα-
ρία εἶχε φθάσει στὸ ξενιὺ της, όταν
ἡ μαμὰ τῆς Δίνας μᾶς λέει ξαφνικά:
— Παιδιά, δὲ σᾶς ἔδειξα τὴ τελευ-
ταία φωτογραφία τῆς Λινούλας. Κι'
ἐβγάλε ἀπὸ τὴ τσάντα της μιά μικρὴ
φωτογραφία, που ἔγινε ἀμέσως, ἀπὸ
χεῖρι σὲ χεῖρι, ἀνδράπαστη, γιατί ἡ Δίνα
εἶναι τὸ καϊδεμένο παιδί ὅλων.

Τέλος, τὸ μικρὸ καρτόνι ἐφθασε καί
στὰ χεῖριά μου, κι' ἐπειδὴ ἦμιον ἡ τε-
λευταία μπόρεσα νὰ τὸ κοιτάξω με-
τὴν ἡσυχία μου... Τριγύρω ἡ κουβέν-
τα εἶχε ξαναπάρει τὸ δρόμο της, ἀλλ'
ἐγώ, χωμένη στὴ γωνία τοῦ καναπέ,
ἔμενα βουβὴ κοιτάζοντας πάλιν τὴ μι-
κρὴ φωτογραφία. Τί με τραβοῦσε τὰ-
χα τόσο σ' αὐτή; Τὴ Δίνα τὴν ἔξερα
καλά, καί φωτογραφίε της εἶχα δεῖ
ένα σωρὸ χωρὶς καμμιὰ νὰ μοῦ κάνῃ
τόση ἐντύπωση.

Ἦταν παρμένη μέσα στὴν κάμαρα
καί παρίστανε τὴ Δίνα ἀκουμπώντας
χαδιάρικα στὸν ὄμο τοῦ παπποῦ της,
ποὺ καθόταν σὲ μιά πολυθρόνα.

Στὴν πόσα δὲν ὑπῆρχε τίποτα τὸ ἐ-
ξαιρετικὸ, κι' ὅμως καίτι εἶχε αὐτὴ ἡ
φωτογραφία... καίτι τὸ συμβολικόν.
Ναί, αὐτὸ ἦταν.

Τὸ μικρὸ κοριτσάκι, που ἀκουμποῦ-
σε με τόση ἐμπιστοσύνη τὸ σγουρὸ
μαλλὸ κεφαλάκι του στὸν ὄμο τοῦ
σχεδὸν ἑκατόχρονον παπποῦ του, κι' ὁ
εὐγενικὸς γέρος που τὸ κοιτοῦσε μ' ἔ-
να βλέμμα γεμάτο στοργὴ καί καμάρι,
ἦταν ἡ ζωντανὴ εἰκόνα τοῦ παρελθόν-
τος καί τοῦ μέλλοντος, που βοηθᾷ τὸ
ένα τ' ἄλλο, στὰ πρῶτα καί στὰ τε-
λευταία βήματα τῆς ζωῆς τους.

Παλιὰ Ἀθήνα

ΤΟΝ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ

Εἶναι ἕνα συννεφιασμένο ἀπόγευμα
τοῦ Νοέμβριου. Ὁ βοριάς φυσᾷ μανια-
σμένος καί τὰ ἀφρισμένα κύματα, ἀ-
γριεμένα σπάζουν ἐπάνω στους βρά-
χους. Ὁ παγερὸς βοριάς κι' ἡ τσου-
χερὴ παγωνιά ἔχουν κλείσει ὅλους
στὰ σπίτια τους. Ψυχὴ δὲν φαίνεται
πουθενά...

Ἡ ἀκρογιαλιά ἔρημη, δέχεται μόνο
στὴν ἀγκαλιά της τὰ μαύρα κοράκια.

Σὲ λίγο ὅμως φαίνονται ἀπὸ μακριὰ
δυὸ μαῦρες σκιὲς νὰ πηγαινοέρχονται.
Ὅσο πᾶνε καί πλησιάζουν καί μπο-
ρεῖ κανεὶς νὰ τοὺς διακρίνῃ. Εἶναι ὁ
μπαρμπα-Μαθιδὸς με τὴν γυναῖκα του
τὴν κυρὰ-Λέγκω. Προχωροῦνε σκυφτοὶ
σκυφτοί, ἀμίλητοι, με τὰ σημάδια τῆς

ἀπελπισίας στο πρόσωπό τους.

Χρόνια τώρα ο μοναχογιός τους δ' Δημήτριος, ξενιτεμένος στην Αμερική ξενοδουλεύει, και ζει αυτός κι' οι δυο ξεροί γονείς του. Πάνε δὺν βδομάδες πού τους μύνησε με κάποιο δικό του πῶς θάρη κι' οι δυο γέροι περιμένουν με λαχτάρα, τὸ καίτι πού θά τὸν φέρη ἀπὸ τὸ μεγάλο λιμάνι.

Ὁ καιρὸς ὅμως ὅλο πάει ἐνάντια κι' ἡ θάλασσα ὅσο πάει καὶ φουρτουλιάζει κι' οὔτε καίτι φαίνεται, οὔτε καί-κάκι.

Ἀπελπισμένοι κάνουν ἀκόμα μιὰ βόλτα ὡς τὴν ἀκρὴ τῆς ἀκρογιαλίας. Τὸ κρῦο δυναμώνει κι' ὁ βοριάς φουσιάζει ἀπὸ πρὶν, ἐνῶ χονδρὲς στάλες

βροχῆς ἀρχίζουν νὰ πέφτουν...

Σκοτεινίσε... Τὰ κύματα ἀρχίζουν νὰ τοὺς βορῶν ἀγγίζοντας τὰ γέφυρα πόδια τους. Βαριεστημένοι πιά, ἀπελπισμένοι ἀπὸ τὴν ἀναισθησία καὶ μετὰ βλεμμα μελαγχολικὰ καὶ λυπημένον καὶ μετὰ τὸ βῆμα πιότερο ἀργό, ξεκινοῦν γιὰ τὸ φτωχικό τους.

Ποιὸς ἔφερε πόσες ἀκόμη φορὲς θά νοιώσουν τὴν ἴδια λαχτάρα!...

Ἀρχιζέζανιο

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ μάθημα τῆς ἱστορίας.
Ὁ καθηγητὴς ρωτᾷ μιὰ μαθήτρια:
— Ποιὰ συμφωνία ὑπέγραψεν ὁ Ἀν-

νίβας κι' οἱ Ῥωμαῖοι μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου;

Μιὰ μαθήτρια γιὰ νὰ γελάσῃ τῆς ψιθυρίζει:

— Τὴν ἐνάτη συμφωνία τοῦ Μπετό-βεν.

Κι' ἐκείνη τὸ ἐπαναλαμβάνει.

Ὁ Γεγονός

Χλόη

Ἡ Σεπτεμβρινὴ Λαϊκὴ πᾶει νὰγορά-σῃ παπούτσια.

— Μὴν ἔχῃ σου τίποτα; μουρμουρίζει, Κι' ἡ Ρέλια τῆς λέει:

— Τὰ πόδια σου... τὰ πῆρες;

Ἀρχιζέζανιο

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΥΝΙΣΤΑ ΤΗΝ “ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ,” ΩΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Χάριν τῶν νέων συνδρομητῶν, καὶ προπᾶντων χάριν ἐκείνων πού ἐπιθυμοῦν νὰ ἐργασθῶν γιὰ τὴν διάδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μας, ξαναδημοσιεύω ἐδῶ τὴ συστατικὴ ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου καὶ τὴν πράξιν τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου πού τὸ ἐνέκρινε ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα. Θὰ τοὺς ἐνισχύσῃ στίς ἐνέργειάς των ἡ τόσο κολακευτικὴ γνώμη τῶν εἰδικῶν καὶ τῶν ἀρμοδίων. Γιατὶ θὰ ἴδωσιν ὁλοφάνερα, οἱ ἡ «Διάπλασις» κρίνεται ἀπὸ αὐτοὺς ὡς τὸ ἀνώτερον ἑλληνικὸ περιοδικὸν γιὰ παιδιὰ.

Ἀριθ. Πρωτ. 20469. Ἀριθ. Ἐγκυκλ. 30.

Περίληψις

Περὶ συστάσεως ὡς ἐλευθέρου ἀναγνώσματος τοῦ περιοδικοῦ
«Ἡ Διάπλασις τῶν Παίδων»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πρὸς τοὺς κ.κ. Γενικοὺς Ἐπιθεωρητάς τῶν σχολείων, ἐπιθεωρητὰς τῶν δημοτ. σχολείων καὶ διευθυντὰς τῶν σχολείων Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαίδευσως.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 5045 «περὶ σχολικῶν βιβλίων» καὶ τὴν περιλαμβανομένην εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 158) 1-3-1932 πρακτικὴν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου ἀπόφασιν αὐτοῦ, συνιστῶμεν θερμότερα ὥπως χρησιμοποιοῦνται ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων τῆς δευτεροβάθμιας καὶ τῆς μέσης Ἐκπαίδευσως τὸ περιοδικὸν «Ἡ Διάπλασις τῶν Παίδων», ἐκδιδομένην ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Παπαδοπούλου, δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ ὡς συνεργάτης τρόπον τινὰ τοῦ διδασκάλου καὶ ἀχώριστος φίλος τῶν παιδιῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἀπριλίου 1932.

Ὁ Ὑπουργός

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 158 πράξεως τῆς 1ης Μαρτίου 1932 τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου.

Λαβὼν ὑπ' ὄψιν σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ κ. Μ. Κουντουρά, ἀποφασίζει νὰ παρακαλέσῃ τὸν Ὑπουργὸν ὥπως εὐχαιροῦνται συστήσῃ ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων τῆς δευτεροβάθμιας καὶ τῆς μέσης Ἐκπαίδευσως τὸ περιοδικὸν σύγγραμμα «Ἡ Διάπλασις τῶν Παίδων», ἐκδιδομένην

ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Παπαδοπούλου. Οἱ λόγοι ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ Συμβούλιον τὴν ὥς ἀνωτέρω ἀπόφασιν αὐτοῦ, εἶναι οἱ ἀκόλουθοι. «Εἶναι γνωστὸν τὸ μέγεθος, τὸ ὅσον ἐπὶ πέντε καὶ πλέον δεκαετηρίδας ἐπαισιν εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῶν Ἑλληνοπαίδων. καὶ ἀι ὑπηρεσίαι γε-νικῶς, τὰς ὁποίας προσέφεραν εἰς τὴν ἑλληνικὴν νεότητα ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων» τὸ παιδικὸν τοῦτο Περιοδικὸν κατὰ τὰ 53 ἔτη τῆς ἐκδόσεώς του περιέλαβεν εἰς τοὺς τόμους αὐτοῦ καὶ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς μικροὺς ἀναγνώστας του, ὅσα πνευματικὰ καὶ ἡθικὰ ἐφόδια προσπαθεῖ νὰ παρασχῇ εἰς αὐτοὺς ἡ οἰκογένεια καὶ τὸ σχολεῖον. Ἀλλ' ἡ ἀξία τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων» δὲν ἔγκειται μόνον εἰς τὴν πλουσίαν καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως διδακτικὴν ὕλην, τὴν ὁποίαν παρέχουν εἰς τοὺς μικροὺς ἀναγνώστας τῆς, ἡ ἀξία τῆς ἔγκειται καὶ εἰς τοὺς εὐφυεῖς τρόπους, μετὰ τοὺς ὁποίους παρέχεται τὴν ὕλην αὐτὴν καὶ οἱ ὁποῖοι διευκολύνουν τὴν γνησίαν παιδαγωγικὴν πνοὴν καὶ θερμὴν μητρικὴν ἀγάπην.

Καὶ πράγματι, εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς καὶ πολὺ περισσότερον ὁ μαθητὴς ἐλάτιστα εἰκνύοντο ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὸ βιβλίον, ἡ «Διάπλασις», εἰλκυσε περὶ αὐτὴν καὶ τὰς ἐκδόσεις τῆς πλῆθους φανατικῶν ἀναγνωστῶν, οἱ ὁποῖοι δι' αὐτὴν ὡς διὰ χρυσῆς πύλης εἰσῆγοντο βαθμικῶς εἰς εὐρύτερους κύκλους γνώσεως. Εἶναι γνωστὸν τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον καὶ ἡ στοργὴ τῶν μικρῶν συνδρομητῶν πρὸς τὸ θερμὸν οἰκογενειακὸν περιβάλλον τῆς «Διαπλάσεως», ἡ ὁποία παρηκολούθει αὐτοὺς μέχρι τῆς ἀνδρικῆς τῶν σχεδὸν ἡλικίας, διὰ νὰ συνεχισθῇ κατόπιν μετὰ τῆς αὐτῆς θερμότητος εἰς τὴν νέαν γενεάν. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως καθαρῶς μεθοδικῆς καὶ ἐκπαιδευτικῆς, ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων» προσφέρει πραγματικὰς ὑπηρεσίας εἰς τοὺς μικροὺς μαθητὰς καὶ γενικὰ εἰς τὴν Ἐκπαίδευσιν. Διότι εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ μέθοδοι τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ σχολείου ἐστρεφόμενον οὐκ ἐπὶ μόνον ἐπὶ τῆς παιδαγωγικῆς ἀπομνημονεύσεως, ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων», ἀκολουθοῦσε πα-

ρορηματικῶς φωτεινῆς διαισθήσεως εἰσῆγε τὸν μαθητικὸν κόσμον εἰς τρόπους ἐργασίας ἀγνώστους ἀκόμη εἰς τοὺς πολλοὺς καὶ στηριζομένους ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος, τῆς ἐλευθερίας, τῆς αὐτενεργείας καὶ πρὸ παντὸς τῆς ἀγάπης. Αἱ μέθοδοι τοῦ νέου σχολείου, ὅσον ἀφορὰ τὰς ἐκθέσεις τουλάχιστον καὶ κάποιαν κοινοτικὴν καὶ ὁμαδικὴν ζωὴν τῶν παιδιῶν, εἰ-χον ἐμπειρικῶς πρὸ πολλοῦ ἐφαρμοσθεῖ ὑπὸ τῆς «Διαπλάσεως» καὶ τῶν μικρῶν τῆς φίλων, οἱ ὁποῖοι εἰς τὸν πολὺ ἀγαπητὸν τῶν κύκλων ἀλλήλογράφουν, διηγωνίζοντο, ἡρεῶνουν, ἀντενέγγουν καὶ ἐμάνθανον, πολλοὶ δὲ ἀπὸ αὐτοὺς ἤρχοντο ἐκεῖ τὰς μικρὰς τῶν πηγῶν, διὰ νὰ τὰς συνεχίσουν ἀργότερα ἐπιτυχῶς εἰς τοὺς εὐρύτερους ὀρίζοντας. Τὸ γεγονός δὲ, ὅτι τὴν μέθοδον καὶ τὴν ζωὴν αὐτὴν τῆς «Διαπλάσεως» ἡκολούθησαν καὶ ἔχουν μιμηθῇ ὅχι μόνον ὅλα σχεδὸν τὰ παιδικὰ Περιοδικὰ, τὰ ὁποῖα κατὰ καιροὺς ἀνεφάνησαν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ διδασκάλοι καὶ πολλοὶ συγγραφεῖς Ἀναγνωστικῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, μαρτυρεῖ τὴν ἀξίαν τοῦ ἔργου τῆς καὶ τὴν λαμπράν τῆς ἐπιτυχίαν, τὴν ὁποίαν ἄλλως βεβαιώνει καὶ ἡ μακρὰ ζωὴ τῆς.

Δι' ὅλους τοὺτους τοὺς λόγους ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων» δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς εἰς τὴν λαμπροτέραν παιδαγωγικὴν τῆς νεοελληνικῆς νεολαίας, ὁ δὲ ἐκδότης αὐτῆς, ὁ ὁποῖος ἀφιέρωσε ὅλην τὴν τὴν ζωὴν εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ, δικαιούται τῆς ἐγγνωμοσύνης καὶ τῆς Ἐκπαίδευσως καὶ τοῦ ἔθνους. Καὶ διὰ τοὺς λόγους τοὺτους ἀκριβῶς νομίζει τὸ Συμβούλιον, ὅτι τὸν Ὑπουργὸν πρέπει ὅχι μόνον θερμότερα νὰ συστήσῃ αὐτὴν εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα ὡς συνεργάτην τρόπον τινὰ τοῦ διδασκάλου καὶ ἀχώριστον φίλον τῶν παιδιῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀμείψῃ αὐτὴν ἡθικῶς καὶ ὁλικῶς κατὰ τρόπον, τὸν ὁποῖον τοῦτο ἤθελε νομίσῃ κατ' ἀλλήλῳ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Δ. Ι. Λάμψας

Δ. Κουντουράς

Δ. Σουχλέρης

Π. Παϊδουσης

Μ. Ἀμαριώτου

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθήναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 7 Δεκεμβρίου 1932

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ τῆς «Διαπλάσεως» κ. Νικόλαος Π. Παπαδόπουλος ἐκφράζει τὴς ἐγκαρδίες εὐχαριστίες του πρὸς ὅλα τὰ Διαπλάσπουλα πού θυμήθηκαν νὰ τὸν συγχαροῦν γιὰ τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἑορτῆς. Τὰ γράμματα κι' οἱ κάρτες πού γέμισαν τὸ τραπέζι του ἐκείνη τὴν ἡμέρα, τοῦ ἐπροξένησαν μεγάλῃ χαρὰ καὶ συγκίνηση σὺν ἑνα δειγματὶ τῆς ἀγάπης πού τοῦ ἔχουν τὰ Ἑλληνοπούλα πενηνταπέντε τώρα χρόνια.

Ἐξακολουθοῦν οἱ ἀνανεώσεις. Τὰ καλὰ μου τὰ παιδιὰ σπεύδουν ὅσο μποροῦν νὰ μοῦ δώσουν κι' αὐτὸ τὸ δειγματὶ τῆς ἀγάπης τους. Τὰ εὐχαριστῶ ὅλα. Μερικὰ μοῦ γράφουν πῶς δὲν εὐκολύνονται νὰ ἀνανεώσουν τὴν ἀμέσως καὶ μετὰ παρακαλοῦν νὰ μὴν τοὺς κόψω τὸ φύλλο, ἀλλὰ νὰ τὰ περιμένω. Πολὺ εὐχαριστῶ! Ἦταν περιττὸ καὶ νὰ μοῦ τὸ πουν, γιατί δὲν θὰ βιαζόμουν βέβαια νὰ διαγράψω παιδιὰ πού πληρώνουν τακτικὰ καὶ δὲν χρωστοῦν τίποτα. Θὰ παρακαλέσω μόνον, ὅσα τυχόν κι' ἀπ' αὐτὰ, τὰ καλὰ καὶ τακτικὰ, πού ἐξακολουθεῖ καὶ θὰ ἐξακολουθῇ νὰ τοὺς στέλνω τὸ φύλλο, δὲν θέλουν τυχόν νὰ εἶναι συνδρομητὰ καὶ κατὰ τὸ 1933, νὰ κάμουν τὸν κόπο νὰ μοῦ ἐπιστρέψουν τὸ τελευταῖο φύλλο, γράφοντας ἀπάνω στὴν ταχυία — χωρὶς νὰ σβύσουν τίποτα — τὴ λέξιν «ἐπιστρέφεται» (Ὅστε γραμματόσημο δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ βάλουν.) Τότε μόνον θὰ τοὺς διαγράψω. Ἀλλ' ὅπως θὰ ἐξακολουθῇ τὴν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου, μετὰ τὴν βεβαιώσιν πῶς, μολὶς μπορέσουν, θὰ πληρώσουν καὶ τὰ καλὰ αὐτὰ παιδιὰ τὴν συνδρομὴν τους.

Εἶχε τυπωθεῖ ἡ ἀντικρινὴ σελίδα μετὰ τὴν ἐγκύκλιον τοῦ κ. Γ. Παπανδρέου, ὅταν ἔμαθα ὅτι κι' ὁ νέος ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, κ. Ν. Χατζίσκος, ὑπανθίσταται μετὰ ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς κκ. Ἐπιθεωρητὰς τὴν ἐγγραφομένην τὸν περιοδικὸν μας ὡς ἐλεύθερον ἀναγνώσμα γιὰ ὅλα τὰ Σχολεῖα. Ἡ εἰδηση μετὰ γερμῆς χαρὰ καὶ περηφάνεια, καὶ μετὰ τὴν καρδιά μου εὐχαριστῶ τὸν κ. ὑπουργὸ γιὰ τὴν εὐγενικήν του αὐτὴν χειρονομία. Στὸ ἐρχόμενο ἔτος θὰ δημοσιεύσω καὶ τὴν νέα ἐγκύκλιον.

Στὴν πέμπτην τάξιν τοῦ Ἀρακείου πηγαίνει κιόλας ἡ μικρούλα Ἀνθισμένη Γαζία καὶ μοῦ τὸ γράφει μετὰ τόσο καμάρι! Μὰ μετὰ τὸ δικό της. Ἐχὲς ὅμως κι' ἕνα παράπονον, λέει! Κόβω τὰ μυθιστορήματα μου σὸ καλὸτερον σημεῖον καὶ λυώνει μιὰ ἐβδομάδα περιμένοντας! Ἐ, μὰ ἔτσι χαίρεται περισσότερον ὅταν ἔρχεται τὸ φύλλο μετὰ τὴν συνέχισιν.

Δὲν μοῦ εἶσαι βαρετὸ, Μακεδονικὸν Ἐντελβαί, καὶ πάντοτε μ' εὐχαρίστησεν διαβάσας τὰ γράμματα σου, ἰδίως τὸ σημερινὸν ὅπου γράφεις τόσα ἐνδιαφέροντα ἀπὸ τὴν ἐπισκεψή σου μετὰ τὸν καθηγητὴ σου στίς τρεῖς ἐκκλησίες τῆς Θεσσαλονίκης. Τὸν θάνατον τοῦ ἀγαπητοῦ μας Τάνη Τσίκου ἐμαθα καὶ ἀνήγγειλα. Κι' ἐγὼ λυπήθηκα πολὺ γιὰ τὸ καίμενον τὸ παιδί πού ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πρὸ καλοῦς μου φίλους. Τὰ φαντάσματα πού γράφεις θὰ σὰ κρατήσω, φθάνει νὰ μὴν ἀργήσῃς πολὺ. Οἱ λύσεις δεκταί.

Λευκάδα, πολὺ μ' εὐχαρίστησεν τὸ γράμμα σου ὅτερα ἀπὸ τόσον καιρὸ. Βλέπεις πῶς οἱ ἀναγκαστικὲς ὁμοιοκαταληξίαι, ἀν-

τὶ νὰ δυσκολεύουν, εὐκολύνουν, κι' ἔτσι ἔκαναν ποιητὴ καὶ σένα τὸν πεζογράφον. Ἀς τὸ μάθουν αὐτοὶ κι' οἱ ἄλλοι πού στὴν ἀρχὴ εἶχαν ἴσως ἀντιρροήσεις. Στ' ἄλλα πού μοῦ γράφεις, συμφωνῶ μαζί σου. Τὴν κάρτα σου διεβίβασα σὸν κ. Φαίδωνα, ὁ ὁποῖος σ' εὐχαριστεῖ πολὺ γιὰ τὴς εὐχὰς σου, ἀν καὶ λίγο πρώιμες, γιατί γιορτάζει τοῦ Ἀγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, στίς 25 Ἰανουαρίου.

Ὅχι σὲ συγχωρῶ, «ὅπως ὅποτε», ἀλλὰ ἀπολύτως, ἔλβα, μιὰ καὶ ὑπόσχεσαι πῶς τώρα πιά θὰ μοῦ γράφῃς τακτικὰ. Μπορῶ ποτὲ νὰ κρατήσω κάποια σὰ παιδιὰ μου; Γιὰ τίς σπουδὰς πού θέλεις ν' ἀκολουθήσῃς τί νὰ σοῦ πῶ! Οἱ γονεῖς σου δὲν ἔχουν καὶ τόσο ἀδικο ὅταν σοῦ λένε ὅτι ἡ γεωπονία δὲν εἶναι κατάλληλη γιὰ κορίτσι. Ἀλλὰ ἀφοῦ ἔχεις τέτοια μεγάλη κλίση, μπορεῖς νὰ τὴν ἀκολουθήσῃς καὶ νὰ διακριθῇς μάλιστα. Ἀλλ' ὅσοι θὰ μποροῦσες νὰ ἐπιδοθῇς σ' ἕνα κλάδο τῆς, στὴν κηπουρικὴ π. χ. ἢ στὴν ἀνθοκομία, ὅπου ἕνα κορίτσι ἔχει τόσα ὠρεὰ πράγματα νὰ κάμῃ, ἐδῶ μάλιστα στὴν Ἑλλάδα.

Καὶ ἄλλη πού εἶχε καιρὸ νὰ μοῦ γράψῃ καὶ μοῦ ζήτησιν νὰ τὴ συγχωρήσω διαβεβαιώνοντάς με ὅτι «μ' ἀγαποῦσε, μ' ἀγαπᾷ καὶ πάντα θὰ μ' ἀγαπᾷ»: ἡ Χρυσάφεια Δούσις. Ὅσοις ἔχει ἀλλήλογραφία τακτικὴν μ' ἕνα πλῆθος διαπλάσπουλα καὶ εἶναι γι' αὐτὸ ἐνθουσιασμένη. Ἀς εἶναι, ἐγὼ εἰμαι μητέρα καὶ δὲν παρεξηγῶ τὰ παιδιὰ μου ὅσο ἀραὶ καὶ ἂν μοῦ γράφουν. Τώρα θὰ ἔλαβες πιά καὶ τὰ δύο τελευταῖα φυλλάδια καὶ ὁ τόμος σου θὰ βρισκται σὸ βιβλιοδότη. Τὴ χάρᾳ! Τὸ κομμάτι σου δὲν θυμοῦμαι ἂν τὸ ἀπέρριψα. Ἄν ἔχῃς ἀντίγραφο, ξαναστεῖλε το.

Πολὺ πολὺ λυπήθηκα, Δάκρυ τῆς Μοναξίας, γιὰ τὸ θάνατον τῆς ἀδελφούλας σου. Σὲ συλλυποῦμαι, παιδί μου, μετὰ τὴν καρδιά μου καὶ παρακαλῶ τὸ θεὸ νὰ σὰς παραγορήσῃ καὶ σένα καὶ τοὺς γονεῖς σου. Ἡ ἐρωτησὶ σου γιὰ τὸ Πένταθλο κάπως δυσνόητη. Σκοπεῖς νὰ μεταφράσῃς τὸ ἑλληνικὸ σὲ δύο ἑξένης γλώσσας; Αὐτὸ νὰ μὴν τὸ κάμῃς, γιατί μόνον ἡ μιὰ μετάφραση θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν. Μετὰφράσει τὸ λοιπὸν στὴ γλῶσσα πού γνωρίζεις καλύτερα. Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνανέωσιν.

Ἀλήθεια, Μυρτούλα, παραξενεύτηκα πού εἶδα νὰ μοῦ γράφῃς ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Ὅστε τώρα ἐγκαταστάθηκες ἐδῶ; Βέβαια θὰ σοῦ κοστίζει πού ἐγκατέλειψες τὴν ὠρεὰ σου ἐξοχὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ πολιτεία ἔχει τὰ καλὰ τῆς. Δὲν μοῦ ἔγραψες τὸ ὄνομα τοῦ Γυμνασίου σου πού ἦταν παλιὸς γιὰ μένα. γιὰ νὰ ξέρω καὶ ἐγὼ ποῖος εἶσαι. Μέσα σὸ γράμμα σου ἦταν μόνον δεκαπέντε δραχμῆς. Τὶς ἄλλες ἑκατὸ γιὰ τὴν ἀνανέωσιν πού ἀναφέρεις μετὰ τὸν τρόπο τίς ἐστειλεις; Δὲν τίς ἔλαβα.

Ἀλήθεια, Τάσος Δούσης, πολλὰς φωτογραφίας τοῦ Διαγωνισμοῦ, πού ἀξίζεις νὰ δημοσιεύσῃς, ἀναγκάστηκα, ἐλλείψει χώρου, νὰ τίς ἀφῇσω ἔξω. Δὲν εἶναι ὅμως ἀσχημὴ ἡ ἰδέα σου νὰ δημοσιεύω κάπου κάπου ἀπ' αὐτές, ἔτσι γιὰ στόλισμα τοῦ φύλλου. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τίς εὐχὰς.

Ἡ καθαρεύουσα, Ἀθηνῆς Ἀνθὲ, βοηθεῖ βέβαια στὴν ἐκμάθησιν τῆς ἀρχαίας, ἀφοῦ εἰς λέξεις τῆς κι' οἱ τύποι τῆς, σχεδὸν ὅλοι, εἶναι ἀπ' τὴν ἀρχαία. Ἀλλὰ ἐκτός ἀπ' αὐτὸ, πρέπει νὰ ἐξερῇ κανεὶς τὴν καθαρεύουσα, ἀφοῦ αὐτὴ εἶναι ἀκόμη ἡ ἐπιστημὴ γλῶσσας. Τὶς ἐκδόσεις σου λοιπὸν, μιὰ πού τίς θέλεις ἐστὶν κι' ὁ καθηγητὴς σου, πρέπει νὰ τίς γράφῃς στὴν καθαρεύουσα.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμον δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνα-νεώνεται, ἀν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, ὁρ. 10.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1932. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν, σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Μικροσκοπικός Γίγας, ἀ. (ΙΣ). Γρεναδιέρος, ἀ. (ΘΤ). Ἀνεμοστρόβιλος, ἀ. (Συλ). Ἀνεμοί. Λίβας, ἀ. (Συλ). Ἀνεμοί. Μπάτης, κ. (Συλ). Ἀνεμοί. Βοριάς, κ. (Συλ). Ἀνεμοί. Γραίγος, ἀ. (Συλ). Ἀνεμοί. Ὁνειρεμένοι Πατρίδα, κ. (ΣΑ). Ἀγριοπαπία, κ. (ΝΑ). Διοπτροφόρος, ἀ. (ΑΚ). Ἀγγελοῦς Ἑλπίδος, ἀ. (ΝΚ). Ἀτλαντὶς, κ. (ΡΠ). Μικρὴ Ἀθηναία, κ. (ΛΑ). Καλαμμένα Φλογέρα, κ. (ΕΜ). Προσκοπὶνα, κ. (ΕΝ). Ἀνίεζα, κ. (...). Τρελλὴ Ζαννέτι, κ. (+—).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Μεγάλη Ἑλλάς, κ. Ἰάσων, ἀ. Νηρηίς τοῦ Παγασητικοῦ. κ. Μαρῖνος Βέγας, ἀ. Ταρζάν, ἀ. Αἴγλη, κ. Ἀστὸν τῆς Εὐτυχίας, ἀ. Ἀριστοτέλης, ἀ. Ἰολέ κ. Μικρὰ Ἀρκτος, κ. Ἀνθισμένη Ἀμυγδαλιά, κ. Ὀλβίερος Κρόμβελ, ἀ. Νεράιδα τοῦ Γαλιού, κ. Λέλια, κ. Μαργαρίτα, κ. Ἀνθισμένη Γαζία, κ. Ἀντινέα, κ. Ταξιδιωτὴς, ἀ. Δανάη, κ. Τάσος Δούσης, ἀ. Ἀνθισμένη Λεμονιά, κ. Μακεδονικὸν Ἐντελβαί, κ. Μαύρη Μάσκα, κ. Φρανσίνα, κ. Γλυκεῖα Παρηγοριά, κ. Ἀλκυονίς, κ. Σούριος τοῦ Ρήγα, ἀ. Πασχαλιά, κ. Λαμπάδας, ἀ. Πορφύρις, κ. Λήμιος Ἀνθός, ἀ. Ἀνοιχτόκαρδη, κ. Ἀστειδύς, ἀ. Μεφιστοφελὴς, ἀ. Κορυδαλός, ἀ. Ὀνειροπλέκτης, κ. Ἀγριογάτα, κ. Ἰνδιάννα, κ. Δροσοστάλαχτη, κ. Παγασαία, κ. Ρομαντικὴ Βοσκοπούλα, κ. Ἀγγελούδι τῶν Ὀνειρῶν, κ. Μυστηριώδης Καβαλλάρης, ἀ. Τρύπα σὸ Νερό, κ. Μεγάλη Ἰδέα, ἀ. Γλυκεῖα Ἑλληνοπούλα, κ. Θαλασσοπούλι, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Μαρῖνον Βέγαν** (τὰ φυλάξω ὅλα, ἀλλὰ δὲν δημοσιεύω παρὰ ὅταν παρουσιάζεται εὐκαιρία) τὸ σημερινὸ δὲν εἶναι δημοσιεύσιμο ἐξαιτίας τοῦ σχεδίου πού εἶναι ἄτεχνον) **Παγασαίαν** καὶ **Ρομαντικὴν Βοσκοπούλαν** (εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνανέωσιν τῆς συνδρομῆς καὶ τὴν ἀριστερότητα γράμματος πού μοῦ γράφεις μαζί) μόνον πού γιὰ μερικὰ πράγματα δὲν θάξω σὲ ποιὰ ἀπ

